

Мал оолдаашкыны – чугула айтырыг

Хчинцү медээзи

БЕЛЕТКЕЛ КИДИН ТҮЛҮК

Сакманчыларны быжыглаар, инчеектерни четчелээр

Мөңгүн-Тайга – республиканың кыдыг-кызы-аарында чыдар ыраккы кожуун. Эрткен чылын кышларга улуг шылгалданы тургузуп, чидириглерлиг олганын билир бис. Бо удаада кыштаглаашкынның анчаар эртип турарын «Малчын» күрүнениң нитарлыг бүдүрүлгезиниң кол бухгалтери Чечек Донгаковна Севилден сонургаарымга, ол мындыг арыны берген:

Мөңгүн-Тайга кожуунуң «Малчын» күрүнениң унитарлыг бүдүрүлгезинге хамааржыр 50 малчын коданнарда 17 муң баш шээр мал, 4 коданда хире баш сарлык база бир анда 24 баш чылгы мал бо алып турар. Эрткен чыл-берге кыжындан улуг өөрени ап, ажил-агыйның бүгү ишчи чону бо чылын Каргы эриктериниң чоогундан Доора-Хову, Мугур-Бажы, куду сизгенниң шөлдерден онна сизгенни кезип белеткээш, еминге ажыглаан. Оон аңгыда Хөл кожуундан 170 тонна,

Өвүр кожуунда «Чалааты» МУБ-тан 150 тонна сизген-ширбиинди кезип алып керээлер чардыган. Ол бүгү малывыс чеми ажил-агыйда келген. Дус талазы-биле бергедээшкин чок, ажил-агыйда ам-даа 5 тонна дузувус бар. Малчын коданнарда 10 хонук болгашла, суг чидирилгезин доктаамал чорудуп турар.

Каргы-Бажында Светлана Олчейовна Дейнинниң, Дарья Хертековна Хунан-Караның, Мугурда Александр Доржуевич Салчактың, Хумунуг-Ховуда Юрий Хертекович Чамбалдың база өске-даа эрес-кежээ малчыннарның азырал

карактаан малының күш-деңгели шыырак, кышты хүр ажып турар. Удавас, тодаргайлаарга, марттың ортандан бээр малдың оолдаашкыны эгелээр. Ынчангаш белеткел ажилдары – сакманчыларны быжыглаары, инчеектерни четчелээр, хоолулуг мал чегин аалдарга чедирери дээш ажил кидин түлүк. Ындыг болзажок эрткен кышты хоомай эвес ажып эртип турувуста, март айның эгезинде харлыг, хаттыг шуурганнар келгеш, бергедеткен турду. Бойдустуң ол халаптары бо удаада бистиң малчыннарывыска өршээлдиг болуп, чайлай бээр боор деп идегеп турар мындыг бис – деп чугаазын доосту.

Шынап-ла, бойдустуң болуш-куннарын кижини баш бурунгаар билип, көрүп олурар эвес, хенертен чылааш, чаъзы-даа чаап келир апарган үе-шаг-дыр бо. Ынчангаш кандыг-даа берге байдалдарга белен турары чүгле боттан хамааржыр-дыр ийин.

Айлаң МОНГУШ.

БАЙЫРЛАЛ КЕЖЭЭЗИ

Февраль 22-де Улусчу чогаадылга бажынынга Ада-чурт камгалакчызының хүнүнге тураскааткан байырлал кежээзи болуп эрткен. Кежээни Тыва Республиканың Чазааның чанында үрер хөгжүм оркестри (удуртукчузу Т.Дулуш) ажыдып, келген аалчыларның сеткилинге чылыг аялгаларны оттурган. Ада-чурттуң дайынының киржикчилери, шериг-биле холбаалыг чораан хоочуннар, чер-черлерге өөскээн дайыннарның киржикчилери, республикада билдингир хоочуннар кежээниң хүндүлүг аалчылары болуп, оларның адынга тураскааткан сагыш-сеткилди чайгаар дүвүредип келир чылыг сөстөргө өөрүп, сеткил хандыр дыштанып алганнар.

Ада-чурт камгалакчыларынга Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы Ш.С. Иргит, Тыва Республиканың

Дээди Хуралының Даргазы К.Т. Даваа, Федералдыг кол инспектор А.С. Попов болгаш өскелер-даа байырлал таварыштыр байыр чедирип, чик эвес дайынчы албан-хүлээлгеге чедишкinnerни, кыдыкшылды, бүгү-ле эки чүүлдерни күзеп, байыр чедирген.

Байырлыг кежээни Долаана Монгуш, прапорщик Андрей Лебедев башкарып эрттирген болгаш байыр чедирип келген артисттери, «Саян» ансамблин, Экспрессия, Раздолье, Найысылал бөлүктериниң күүселделерин болгаш ук байырлалдың эрткен төөгүзүндөн оон бо хүннерге чедир маадырлыг оруктары чыылганнарга таныштырган. «Ак-көк аржылычгыаш» деп ырыдан матрос танцыга чедир улустуң ырыларының аялгалары кежээниң киржикчилериниң сагыш-сеткилинге чоок болуп өөрткен.

ЧАА ТӨЛЕВИЛЭЛ – «ТЫВАГА КЛАССИКТИГ ХӨГЖҮМ»

Февраль 20-де Тываның күрүне филармониязынга Тыва Республикага чаа «Тывага классиктиг хөгжүм» деп төлевилелдин ажыдышкыны кылдыр Хакас Республиканың күрүне филармониязының симфониктиг оркестри, Тыва Республиканың күрүне филармониязының симфониктиг оркестриниң концерти болган.

Золушканың ырызында «Дөртен сес дирижер болгаш чаңгыс борбак көк баштыг скрипач бар болган» деп турарын сактыр-дыр силер бе? Оозун бодаарга, скрипач мергежилдиглер черле ховар турган хевирлиг. Ынчалза-даа Хакасияның күрүне филармониязының симфониктиг оркестри Тывага чүгле кириштиг (смычок) хөгжүм херекселдерлиг хөй кижиниң составын эккелген. Хакас Республиканың уран чүүлүнүң алдарлыг ажилдакчызы, хакас филармонияның директору болгаш бо келген оркестриниң дирижеру Вячеслав Васильевич Инжижековтун удуртулгазы-биле оркестр Эдвард Григтин «Сюита из времен Холберге» деп чогаалындан Прелюдия, Сарабанда, Гавот, Ария, Ригодону күүседирге, ол кезектериниң аразында-ла көрүкчүлөр динмитиг адыш часкаашкыннары-биле аалчыларга өөрүп четтиргенин илередип турду. Ол бүгү чогаалдарның аттарын билир, классиктиг хөгжүмнү эки билир кижиниң деп бодаар боор силер, номчукчу. Чок. Көрүкчүлөргө концерт мурнунда программаны берип турган, ынчангаш шын бижи олурарым бо. Маңаа классиктиг хөгжүм билбес-даа болза, тыва кижиниң хөгжүмге ынаа бойдустан деп чүвени тодардып каары артык эвес боор. Ийе, шынап-ла, дыка таалап дың-

нап, кезектер аразында адыш часкап уткуп алырывыска, башкарыкчы чүгле чогаал долузу-биле төнгөн соонда, адыш часкаарын диледи. Мен мону номчаан кижини база бис ышкаш эпчок байдалга таварышпазын дээш сагындырып олурарым ол. Бистиң частырывыс өөредиг болзун.

Дараазында чогаал Б.Бриттенниң «Простая симфония». Оон кезектериниң (Неистовое буре, Игровое пиццикато, Сентиментальная сарабанда, Веселый финал) аразында ийи-бир кижиниң час-час кылдыр часкагылапкаш, хөйүнүң деткимчезин албайн соксап каап турду. Бо дээрге классиктиг хөгжүмнү дыңнап олурар, бодунуң канчаар алдынарының дугайында эскериглерим-дир. Бо концерт үезинде чилс чил, кола ижи олурар кижилер чок болганы мында езулуг хөгжүмге, уран чүүлге ынактар келген-дир дээрзин бадыткап турду.

Концерттин ийи дугаар кезээнде бо оркестрге немештир Тываның симфониктиг оркестри немешкен. Алексей Чыргал-оолдун «Челер-оюм» деп чогаалын Эрес Тартан-оолдун дирижерлааны-биле дыңнаарга, өскөн-төрээн хөөннер дораан сагыш-сеткилди доюлдурга бээр чорду.

(Уланчызы 2-ги арында).

Өөреникчилер — «Шынга»

Кызыл кожуунуң Ээрбек ортумак школазының өренникчилеринден бистиң солунуң почтазынга гаалар келген. Оларны бөгүн парладывыс.

МЭЭН ӨГ-БҮЛЕМ

Мен Ээрбек ортумак школа-ның 3-кү клазында өөренип-ор мен. Бистиң өг-бүлевисте кижини бар. Ачамны Артур Генович Самбу, а авамны а Николаевна Сенги дээр. Мен «Хензигбей» уруглар анда ажилдап турар. Ол – үезинде амданныг аш-чем

ранырынга, ном номчурунга, телевизор көөрүнге ынак кижини. Ачам машина мунуп турар. Ол – чолаачы. Хостуг үезинде ачам бажың ажылы кылырынга, чазанып-септениринге, чуруттунарынга ынак.

Дуңмамны Арслан дээр. Ол 3 харлыг, садик барып турар. Мээң дуңмам дыка чаптанчыг. Мен дуңмам-биле бажыңга үргүлчү кады ойнап, чуруттунуп, агаарлап,

ынак мен.

Ада-иевис оолдары бистерни эки, кижизиг кижилер кылдыр өстүрүп кижизидип чоруурлар. Ынчангаш ада-иевисти хүндүлээр болгаш оларга чоргаарлары бис.

Алан САМБУ.

БАШКЫМ

Мээң башкымны Ольга Дижит-ооловна Пабундук дээр. Ол кезээде омак-хөглүг чоруур, дузааргак болгаш хүндүлээчел. Башкымның эрттирер кичээлдери дыка солун. Ынчангаш мен башкымга дыка ынак мен.

Алдын-сай УДУМБАРА,

Өөреникчи.

«АФГАНИСТАН — ЧАЛЫЫ ҮЕМ, ААРЫШКЫМ, ЧОРГААРАЛЫМ...»

Афганчыларның маадырлыг чоруу утундурбас болуп төөгүзе арткан.

Тыва Республиканың Национал музейинге «Афганистан — чалыы үем, аарышкым, чоргааралым» деп делгелгениң ажыдышкыны болган. Ук делгелгеде афган дайынының киржикчилеринин чуруктары, дайын үезинде оларның кедип турган хептери: бөрттер (панамы), шериг хөйлеңнер, чүвүрлер, чүзүн-бүрүн өөктерден эгелээш, чүнү чок дээр! Ол ышкаш оларның орден-медалдары — шаңнал-макталдары, документиери, боо-чепсектери болгаш эң-не өөрүнчүг чүүл — дайынчыларның шыгжаттынып артып калган чагаалары. Ук чагааларны олар дайын шөлүндө ада-иези, өг-бүлөзи, төрөл-дөргүлү, эш-өөрү болгаш чаңгыс черчуртугларынче бижип турган.

Кызылдың Интернационалчы-дайынчылар аттыг №12 ниити билиг ортумак школазының афган дайынчыларга тураскааткан музейинин экспонаттары ук делгелгеге кол черни ээлзэн. Бо школа республикада афган дайынының сактышкыннарының шыгжаттынып артып калган кара чаңгыс өргээзи бооп турар. Школага музейни организаптап ажыдары ындыг-ла белен болбаан, ооң ажил-чорудулгазынче школаның башкыларының, афган дайынының киржикчилеринин, оларның төрөл-дөргүлүнүн, өөреникчилеринин болгаш хоочуннарының кириген үлүг-хуузу улуг дээрзин музейинин эргелекчизи, төөгү башкызы Оксана Чаш-оол демдеглээн.

Тыва Республиканың Дээди Хуралының (Парламентизинин) Даргазының оралакчызы Ольга Кольчикова, ТР-ниң Дээди Хуралының депутаты Виталий Бартына-Сады болгаш Кызыл хоорайның мэри

Владислав Ховалыг олар чыгып келген афган дайынының киржикчилеринге, хоочуннарынга, дайынга мөчээн маадырларның ада-иезинге оларның бедик тура-соруу, чурттап эрткен берге чылдары дээш, ажыг-шүжүүн үлежип турарын, оларның чок болган ажы-төлү кезээ мөңгедө тыва чонунун чүректинге артып каарын чукулалап демдеглээн. Тыва Республиканың шериг комиссары Юрий Марков байыр чедиргеш, Чечен Республикага болуп турган дайыннарда амы-тынындан чарылган Чепсектиг Күштеринин шериг албан кижилеринге тураскааткан «Сактышкын номун» музейге белекке берген.

Афганистан дайынының хоочуннарының Бүгү-россия эвилелинин Тыва девискээр салбырының даргазы Леонид Кара-оол болгаш Бүгү-россияның хоочуннарының «Дайынчы акы-дунмалышкы чорук» деп хөй-ниити организациязының Тыва девискээр салбыры-

ның даргазы Юрий Кара-оол болгаш оларның дайынчы эш-өөрү делгелтинген 100 ажыг чуруктарда болушкуннары чонга тайылбырлап, чок болган эштеринин кылган маадырлыг чоруктарын сактып, оларның артып калган ажы-төлүңе ол улуг чоргаарал болур ужуруг дээрзин айыткан. Ол ышкаш хөктүг, солун болушкуннары сактып, чугаалажып, аш-чем ынчан чедишпес турган, ону канчаар камнап, курлавырга арттырып турганының дугайында дээн ышкаш, чугааларны чон улуг сонуггалбиле дыңнаан.

«...Дайынче чоруунун бетинде улуг чыскаал болган. Ук чыскаалда дайынче чоруур дээш белеткенип турган оолдарның чоруун көрүп тур бис. «Бо бажынывыстан кедип алгаш келген хептеривисти аңаа чеде бээривиске өрттедикеш, кижжи бүрүзүңе дайынчы чаа, дөмей хептерни үлөп берген, оларны кедипкеш, чаныш-сыныш чок кончуг эзирлер кылдыр боттарывысты санап турган бис» — деп, Юрий Кара-оол тайылбырлады. — «Бо 633 деп төөгүлүг улуг танк кырынга олурганывыс ол, ооң иштинде эң-не үнелиг боо-чепсектиң курлавыры турган, ук танкының мурнунга Кызыл деп кончуг улуг үжүктөр-биле бижип каан бис» — деп, ол улаштыр тайылбырны кылды.

Афган дайынының ниитизи-биле бистиң республикадан 416 кижини чоруткан. Олардан 12 кижжи төрөөн черинче ээп келбээн. Оолдарының маадырлыгы-биле дайынга мөчээнинин дугайында, аваларже дыңнаткан бижиктерни болгаш дайын шөлүндө байдал кандыг турган дээрзин таныштырып, ада-иезин, өөнүн иштин, уругларын кайы хире сактып турарын, дайыннарны чылча шалкаш, амыр-тайбың чанып кээринин дугайында оолдарының бижээн чагааларын номчааш, сагыш-сеткил көдүрүлүп, чуртувустун эрес-дидим эзирлеринге чоргаарланып, хараадалдың, кажыдалдың карак чаштары ала-чайгаар бадып турду.

Афган дайынында тыва оолдар эң-не часпас адар адыгжылар турган, олар тура дүшпейн бурунгаар деп, черле дүжүп бербес, дидим

Дайын шөлүңе маадырлыгы-биле амы-тынын бер дайынчыларның авалары.

чоруу-биле өскелерни кайгадып турганын, оларның чаңгыс-ла четпес чүүлү-орус дылды чегей билир болганы дээрзин Леонид Кара-оол сактып чугаалаан.

Афган дайынының хоочуну Геннадий Чучунович Ооржак бодунун сактышкыннарын чугаалаан. «Эртен эрте туруп келгеш, кеттингеш, үне халырыңче чүгле 45 секунда бээр турган. А тыва оолдар, бүдүн батальон кижжи шупту 20 секунданың иштинде четтигиптер, чаңгыс-даа кижжи чыдып кагбас турган бис» — деп, ол сактып

чугаалады. Чаңгыс дүннүн дунда 30-40 километрни эң ужуруг. Тывадан Афганистан чоруур деп тургаш, 10 чылдыгузунда күрүне чажыттарыңдыг-даа таварылгада ажытта даңгыраглаан документиери черге атты салган. Дайынче үнды төрөөн угбашкыларның ооры чоруткан. Дедир чанып кижжи чүгле Геннадий Ооржак акызы дайын шөлүңе ба салган.

Тыва Республиканың уран-шоколазының өөреникчилери дайынның ырларын хөгжүм херселдеринге ойнап, чыылган байыр чедирген. Залга олур көрүкчүлөр сагыш-сеткилин чоок ырларны кады ырлашкан.

Чок болган маадырлар авалары ында-хаа чыгып кел ужуражылгаларны ажыглап, кил хандыр аразында чугаалап хөрек-чүрөөн ажыдып алган чугаажок. Оларның чаш хер арткан оолдары бистиң, тыва чонун, сеткил-хөөнүңе, чүректывиске кезээ мөңгедө хайырап чырыткылар бооп артар.

Алдынай БАДЫХОНА
Ай-кыс МАСПЫК-ООЛ
тырттырган чуруктары.

Солдаттың форма-хевы.

ЧАА ТӨЛЕВИЛЕЛ —

«ТЫВАГА КЛАССИКТИГ ХӨГЖҮМ»

(Төңчүзү. Эгези 1-ги арында).

Классиктиг хөгжүмнүн езулуг мөгейикчилери хову-шөлдери, аъттыг кижини караанга чуруп, дыңнап олурганы чадавас. Мээң караамга «Саян» ансамблинин самчыларының ээлгир, чиик шимчээшкиннери чуруттунар болду. Ростислав Кенденбильдин «Сюита для симфонического оркестра» деп чогаалының түңнел кезээ, Владимир Токаның «Таежная симфония» деп чогаалының бир болгаш ийи дугаар кезээн база көрүкчүлөр «Браво» азы тывалаарга: «Оош» дээн деткиишкиннерни салып, аажок часкадылар.

Дж.Пуччининин «Мадам Баттерфляй» деп операзында Чио-Чио-санның ариязын, Владимир

Токаның «Дуруяа» деп ырызын Тыва Республиканың алдарлыг артизи Софья Кара-оол, Р.Кенденбильдин «Чечен биле Белекмаа» деп операзында Белекмааның романзын, И.Кальманның «Сильва» деп опереттазындан Сильваның ариязын Тыва Республиканың алдарлыг артизи Эльвира Доулак күүседирге база көрүкчүлөр үзүктел чок адыш часкап хүлээп алдылар.

Концерт соонда филармонияның балет бөлүүнүн белеткенир залыңа «төгерики стол» болган. Тываның күрүне филармониязының директору Игорь Тыртык-оолович Дулуш Тывага мындыг чаа төлевилелди чарлаанының сорулгалары-биле чыылганнарны

таныштырган.

— Симфониктиг оркестринин эвээш (бежен кижжи) составтын Бетховен составы деп адаар. Бөгүн Тываның көрүкчүлери Хакас Республиканың симфониктиг оркестринин ачызында Бетховен составтыг оркестринин концертин көргени бо. Бистиң республикавыста оркестр чыып алырынга кардрлар айтырыы дыка нарын байдалда. Ынчангаш ол чидиг айтырыгларны чугаалажып, оон үнеринин аргаларын сайгарып чугаалажырынче силерни чалап турар кижжи-дир мен — деп, Игорь Тыртык-оолович чугаалааш, сөстү Хакасияның симфониктиг оркестринин удуртукчузу В.Инжи-жековка дамчытты.

Хакас Республиканың Чазаа симфониктиг оркестрини тургузарыңа 6 млн. рубльди республика бюджетинден аңгылааш, хөгжүмчүлөрнүн шалынын 12 муң рубль чедир өстүргенин бистиң республиканың төлээлери аажок чөлсүнүп хүлээп алды.

«Төгерики стол» кезээ тос шак чедип турда эгелзэн болгаш, ажылы дыка орайтаан. Бо төлевилел чылдың дургузунда уламчылаар болган соонда, оон өөренип көргени чидиг айтырыгларны моон-даа сонгаар чаңгыс эвес удаа көдүрер бис. А ам чаңгыс-ла идегел оттуруп турар чүүл — бо «төгерики столдун» ажылыңа Санкт-Петербург хоорайдан хөгжүм херекселдери садарынче угланган фирманың удуртукчузу Светлана Анатольевна Аль-Шаарның киржип турары болгаш бүгү тала-биле деткимчени көргүзеринге белени.

Симфониктиг хөгжүмге уруг-

ларны өөредири дээрге олар чараш чүүлге ынакшылды сайгардып турарывыс ол. Бистиң позиторларывыс А.Чыргал-оолдун, Р.Кенденбильдин, В.Токаның калбак чонга уттундуруп барган чогаалдары чүгле ийи дугаарыны аңгылааш, чонга дыңнап эвес, а оларның салгалдан салган чамчыры чугула. Ол боттардан биле дамчып чорзун бодаар болза, классиктиг хөгжүмнүн концерттеринге зал ишти көрүкчүлөр турары, өг-бүлө билиш аңаа хандыкшыры күзүс Оон башка сөөлгү үеде кижжи күзүс хөгжүм, шүлүк чогаадыр дээр, а концерттерде дыңнап чорзун ырларның шүлүктөрүнүн нарынның багайынга кижжи чугаа... Чугааның уу өскерлиги дышкаш, ынчангаш оон дугаарда чугааны кылырынче номчуларның чагааларын манал арткан. Айлаң ДАРЖА

ТЫВА РЕСПУБЛИКАНЫҢ ЧАЗААНЫҢ ДОКТААЛДАРЫ

"Күш-ажылдың хоочуну" атты тыпсырының дугайында

2011 чылдың январь 27 №52 Кызыл хоорай

2006 чылдың июль 13-те Тыва Республиканың "Тыва Республикага "Күш-ажылдың хоочуну" атты тыпсырының чурумунун болгаш негелделеринин дугайында" Тыва Республиканың №1891 УХ-1 Хоойлузунга дүүштүр Тыва Республиканың Чазаның доктаадыры болза:

1. ССРЭ-ниң, РСФСР-ниң азы Россия Федерациязының орденнери болгаш медалдары-биле шаңнаткан, азы хүндүлүг аттарын тывыскан, азы ведомствонун күш-ажылга шылгалал демдектери-биле шаңнаткан, а ол ышкаш Тыва Республиканың орденнери болгаш медалдары-биле шаңнаткан, назылап кырааны азы күш-ажыл чылдарын чедир ажилдааны дээш пенсия тыпырынга эргежок чугула күш-ажыл стажтыг ижилерге "Күш-ажылдың хоочуну" атты апсырылгалар езугаар тыпсыр:

Кызыл хоорай 167 кижиге (капсырылга №1);

Ак-Довурак 5 кижиге (капсырылга №2);

Бай-Тайга 12 кижиге (капсырылга №3);

Барыын-Хемчик 2 кижиге (капсырылга №4);

Чөөн-Хемчик 26 кижиге (капсырылга №5);

Каа-Хем кожуун 13 кижиге (капсырылга №6);

Кызыл кожуун 22 кижиге (капсырылга №7);

Мөңгүн-Тайга 4 кижиге (капсырылга №8);

Өвүр кожуун 9 кижиге (капсырылга №9);

Бии-Хем кожуун 12 кижиге (капсырылга №10);

Сүт-Хөл 8 кижиге (капсырылга №11);

Танды 21 кижиге (капсырылга №12);

Тере-Хөл 1 кижиге (капсырылга №13);

Тес-Хем 1 кижиге (капсырылга №14);

Тожу 10 кижиге (капсырылга №15);

Улуг-Хем кожуун 16 кижиге (капсырылга №16);

Чаа-Хөл кожуун 3 кижиге (капсырылга №17);

Чеди-Хөл 6 кижиге (капсырылга №18);

Эрзин 6 кижиге (капсырылга №19);

2. Бо доктаалды "Тувинская правда" болгаш "Шын" солуннарга парлаар.

Тыва Республиканың Чазаның Даргазының бирги оралакчызы Ш. ИРГИТ.

Тыва Республиканың Чазаның 2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №1 капсырылгасы

Тыва Республиканың Кызыл хоорай талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң ДАҢЗЫЗЫ

Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1. Ажи Анай-оол Хованович	1939	Россия Федерациязының адвокаттарының федералдыг палатазының "Адвокат херээнге шынчызы дээш" орден 2009 ч., 11.30. №3	50
2. Алдын-оол Вера Артоловна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 1002 ч., 03.02. №11-39.	26
3. Алехин Михаил Михайлович	1954	РСФСР-ниң Автомобиль транспорт яамызының "Озал-ондак чок ажылы дээш" хөрек демдээниң II чергези 2009 ч., 10.17.	37
4. Аракчаа Зинаида Салковна	1948	Россия Федерациязының Культура яамызының "Култураны сайзырадырынга улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 09.16. №877-вн	42
5. Аракчаа Любовь Сергеевна	1955	Россия Федерациязының Федералдыг Хуралының Күрүне Думазының "Тыва Республиканың Улуг Хуралының Хоойлужудулга палатазының ажил-чорудулгазынга болгаш оон Россия Федерациязының Федералдыг Хуралының Күрүне Думазы-биле кады ажилдажылгазын хандырадынга улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 04.14. №2-764-ЛС	37
6. Артык-оол Наталья Рысговна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы болгаш төрүттүнгенинден бээр 50 харлааны-биле" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.17. №883-п	27
7. Арчимбаева Любовь Григорьевна	1959	Россияның Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2002 ч., 01.08. №11-02	32
8. Астафьева Татьяна Николаевна	1954	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Өөредилге чорудулгазын сайзырадыр болгаш сайзыраңгайжыдар талазы-биле хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы, бедик мергежилдиг специалистерни белеткээр хөрекке улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.03. №1473/к-н	32
9. Асташев Анатолий Алексеевич	1954	Россия Федерациязының Юстиция яамызының "Чүткүлдүг чорук дээш" медалының II чергези 2002 ч., 08.27. №1229-к	37
10. Кашкарова Ирина Константиновна	1959	Россельхозакадемияның Сибирь салбырының президиумунун "Хөй чылдарда ак сеткилдиг күш-ажылы дээш база институттун тургустунганындан бээр 5 чыл болганы-биле холбаштыр" хүндүлел бижии 2006 ч., 06.20. №133	29
11. Сат Анна Ефимовна	1960	Россия Федерациязының Одалга болгаш энергетика яамызының "Одалга-энергетика комплекзин сайзырадырынга ачы-хавыязы дээш" хүндүлел бижии 1999 ч., 10.05. №265 п	36
12. Бушманова Ирина Игоревна	1958	Россияның Көдээ ажил-агый яамызының хүндүлел бижии 2009 ч., 08.27. №663-н	33
13. Базыр-оол Фаина Михайловна	1960	Суд приставтарының федералдыг албанының "Ачы-хавыязы дээш" медалы 2009 ч., 10. 30. №978-к	33
14. Баранова Татьяна Николаевна	1952	Россия Федерациязының Көдээ ажил-агый яамызының "Агроулетпур комплекзинин системазынга хөй чылдарда ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 10.26. №1196-и	33
15. Бессонова Татьяна Николаевна	1959	Россия Федерациязының Камгалал яамызының "Шериг албан-хүлээлгеге шылгалал дээш" медалдың III чергези 2002 ч., 02.07. №77	25
16. Биче-оол Чадамба Рысгович	1945	СЭКП Төп Комитединин, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тин болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылда социалисттик чарыштын	40

1	2	3	4	5
17. Бочкарева Марина Сергеевна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының эге профессионал өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2001 ч., 11.09. №10-105	32	
18. Будилина Надежда Николаевна	1949	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы, хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. №476-п	43	
19. Бурхинова Ирина Викторовна	1958	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Өөредилге чорудулгазын сайзырадыр болгаш сайзыраңгайжыдар талазы-биле хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы, бедик мергежилдиг специалистерни белеткээр хөрекке улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.03. №1473/к-н	30	
20. Бызаакый Галина Саанчыковна	1959	РСФСР-ниң Улус өөредилге яамызының "Улус чырыдыышкынының тергини" демдээ 1992 ч., 09.01. №120	28	
21. Васильева Татьяна Михайловна	1959	Россия Федерациязының Энергетика яамызының "Одалга-энергетика комплекзин сайзырадырынга ачы-хавыязы дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 10.15. №100-п	33	
22. Влодзяновская Вероника Ивановна	1960	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. №1286/к-н	28	
23. Гилева Алевтина Анисимовна	1947	Россия Федерациязының Харылзаа яамызының "Харылзааның мастери" ады 2010 ч., 04.23. №72-п	42	
24. Головченко Любовь Ивановна	1960	Россия Федерациязының Камгалал яамызының "Бодунун күш-ажылчы хүлээлгелерин күүседиринге бедик көргүзүглери чедип алганы, Чепсектиг Күштерниң дайынчы белен чоруун быжыглаарынга хуу салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 12.30. №1482	30	
25. Гольцова Александра Карловна	1948	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Өөредилге чорудулгазын сайзырадырынга болгаш сайзыраңгайжыдарынга хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы, мергежилдиг специалистерни белеткээр хөрекке улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 04.12. №458/к-н	26	
26. Гривина Татьяна Николаевна	1950	Россия Федерациязының Бойдус курлавырлары болгаш экология яамызының "Геолог хүнү" хүндүлел бижии 2009 ч., 03.18. №155-лс	37	
27. Гринько Юрий Алексеевич	1954	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2006 ч., 09.18. №1442-н	32	
28. Губарев Виктор Евгеньевич	1955	Россия Федерациязының Иштики хөректөр яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. №542	29	
29. Донгак Борис Маддырбайевич	1955	Россия Федерациязының Күш-культура болгаш туризм талазы-биле күрүне комитетинин "Күш-култураның тергини" демдээ 1997 ч., 09.30. №82-0	38	
30. Давыш Ооржак Калдаевич	1945	Россия Федерациязының Иштики хөректөр яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. №542	30	
31. Данчай-оол Анатолий Оюнович	1954	Россия Федерациязының Иштики хөректөр яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2008 ч., 06.05. №542	34	
32. Дордум Чечек Кечиловна	1950	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 09.27. №800-п	37	
33. Доржу Клара Бүрбүлдеевна	1957	Россия Федерациязының өөредилге болгаш эртем яамызының "Өөредилге чорудулгазын сайзырадырынга болгаш сайзыраңгайжыдарынга хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы, мергежилдиг специалистерни белеткээр хөрекке улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 04.12. №458/к-н	26	
34. Дудник Ольга Николаевна	1953	Россия Федерациязының Иштики хөректөр яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. №542	36	
35. Евдокимова Татьяна Николаевна	1960	Россия Федерациязының Камгалал яамызының "Бодунун албан-дужаал хүлээлгелерин күүседиринге бедик көргүзүглери чедип алганы, кургаг чер шериглеринин дайынчы белеткелин быжыглаарынга хуу салыышкыны, хамааты ажилдакчыларның социал-күш-ажыл эргелерин болгаш эрге-ажыктарын камгалаарынга эгелекчи болгаш идепкейлиг чоруу дээш" хүндүлел бижии 2004 ч., 02.03.	29	
36. Елисеев Павел Павлович	1950	Россия Федерациязының Иштики хөректөр яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 05.06. №542	39	
37. Елманов Валерий Александрович	1951	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2009 ч., 11.26. №174-п	42	
38. Забродин Геннадий Иванович	1937	Россия Федерациязының Регионнар сайзыралының яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг күш-ажылы, бүдүрүлгө даалгаларын чедишкенин күүсеткени дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.02. №96-кн	54	
39. Иванова Ирина Игоревна	1957	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Ак сеткилдиг күш-ажылчы чедишкенини, хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 10.07. №1292/н	30	
40. Ивкина Галина Павловна	1960	Россияның Пенсия фондузунун "Россия Федерациязының Пенсия фондузунун тергини" хөрек демдээ 2010 ч., 05.26. №16пл	29	

1	2	3	4	5	1	2	3	4
41. Кара-Сал Алефтина Дамбажыковна	1960	Арга-арыг ажил-агыйының федералдыг агентилелин "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы, Россияның арга-арыг байлактарын камгалаарына болгаш көвүдөдиринге улуг салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 09.03. № 244	32		66. Маркова Любовь Михайловна	1959	Россия Федерациязының Иштики херектер яамызының "Албан-хүлээлгезин үлегерлиг күүсеткени база ажилына чедишкиннери дээш" хүндүлел бижии 2004 ч., 10.08. № 1575 л/с	38
42. Красный Дмитрий Сергеевич	1949	РСФСР-ниң Автомобиль транспортуның яамызының "Озал-ондак чок ажилы дээш" демдээниң III чергези 1990 ч., 10.01. № 333	32		67. Маркова Надежда Яковлевна	1958	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 05.16. № 695-н	30
43. Кажыкай Светлана Анай-ооловна	1959	Россия Федерациязының Регионнар сайзыралының яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг күш-ажылы болгаш бүдүрүлгө даалгаларын чедишкинниг күүсеткени дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 03.10. № 99-кн	32		68. Мартынова Людмила Аркадьевна	1950	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	38
44. Канашина Зинаида Александровна	1956	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг чер аргыжылгазының 200 чылының тураскаалы" хөрек демдээ 2009 ч., 10.16.	35		69. Матюшова Любовь Ивановна	1952	Федералдыг бүрүткел албанының "Бедик мергежилдиг чоруу болгаш албан-хүлээлгезиниң күүселдезинге ак сеткилдиг хамаарылгазы дээш" хүндүлел бижии 2006 ч., 04.17. № 197-к	40
45. Карлов Виктор Антонович	1938	Күш-культураның болгаш спорттун хоочуннарының Бүгү-россия чөвүлелин Президентимунун "РСФСР-ниң спорттун хоочуну" хөрек демдээ 1998 ч., 03.25.	46		70. Метелев Сергей Ильич	1955	Россия Федерациязының Көдээ ажил-агый яамызының "Агроулетпүр комплекзиниң системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2006 ч., 12.15. № 2606-н	38
46. Киреева Наталья Григорьевна	1960	Шииткел күүселдезиниң федералдыг албанының "Албан-хүлээлге дээш" медалының III чергези 2005 ч., 06.03. № 262 л/с	31		71. Миков Петр Федорович	1951	СЭКП Төп Комитединин, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелин, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1973 чылда социалисттик чарыштын тилекчиз" хөрек демдээ 1973 ч., 12.10. № 242	38
47. Колесникова Марина Петровна	1960	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы, хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2004 ч., 05.11. № 475-л	28		72. Мөнгүн-оол Светлана Калдар-ооловна	1958	Россия Федерациязының Социал камгалалдыг фондунун "Россия Федерациязының күрүнениң социал камгалалдыггазының акша-хөреңгизин эргелеп-башкара талазы-биле Фондунун ажил-чорудулгазын хандыраарына ачы-хавыязы дээш" хүндүлел бижии 2002 ч., 03.14. № 83-кр	30
48. Комбу Надежда Чигир-ооловна	1960	Россия Федерациязының Президентизиниң "Ада-чуртун мурнунга ачы-хавыязы дээш" ордениниң II чергези 2009 ч., 12.08. № 1402	27		73. Монгуш Елена Багай-ооловна	1958	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	30
49. Контарева Роза Наилевна	1956	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2010 ч., 04.23. № 72-п	35		74. Монгуш Елизавета Санчатовна	1955	Россия Федерациязының Культура яамызының "Культураны сайзырадырына улуг салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.16. № 387-вн	31
50. Костюк Ирина Ивановна	1960	РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелин чанында Кол архив эргелелин "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы, архив херээн сайзырадырына чедишкиннери дээш база Тыва АССР-ниң архив херээн 60 чыл болганы-биле" хүндүлел бижии 1996 ч., 03.07. № 7	30		75. Монгуш Зоя Кочал-ооловна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476	33
51. Кочмина Ирина Николаевна	1960	"Шииткел күүселдезиниң федералдыг албанының "Албан-хүлээлге дээш" медалының III чергези 2005 ч., 06.03. № 262 л/с	31		76. Муратова Руфина Павловна	1960	Россия Федерациязының Регионнар сайзыралының яамызының "Россияның чуртталга-коммунал ажил-агыйының хүндүлүг ажилдакчызы" ады 2010 ч., 06.02. № 96-кн	28
52. Кужугет Римма Өшкү-Сааровна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы, хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	33		77. Муромцев Александр Васильевич	1955	Россия Федерациязының Информастыг технологиялар болгаш харылзаа яамызының "Харылзааның мастери" ады 2008 ч., 04.04. № 28-п	37
53. Кузнецова Тамара Михайловна	1960	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Хамааты ужал чүүлге хөй чылдарда үрөтүнелдиг ажилы, бүдүрүлгө ажил-чорудулгазын сайзырадырына болгаш сайзыраңгай-жыдарына улуг салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2002 ч., 06.07. № 40/л	32		78. Наксыл Виктор Оюнович	1954	Россия Федерациязының Культура яамызының "Культурага чедишкиннери дээш" хөрек демдээ 1998 ч., 12.30. № 654	38
54. Кызыл-оол Марина Ильинична	1955	Россияның Шииткел күүселдезиниң федералдыг албанының "Кеземче-күүселде системазына кадык камгалалды сайзырадырына салышкыны дээш база Медицина ажилдакчызының хүнүн демдеглээри-биле холбаштыр" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.22. № 491-лс	30		79. Неделин Петр Егорович	1955	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг чер аргыжылгазының 200 чылына тураскаал кылдыр" хөрек демдээ 2009 ч., 09.07. № 1095/н	36
55. Кымысова Вера Егоровна	1957	Шииткел күүселдезиниң федералдыг албанының "Албан-хүлээлге шылгалал дээш" медалының III чергези 2009 ч., 07.01. № 470-лс	29		80. Никашина Ольга Николаевна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2001 ч., 03.02. № 11-39	32
56. Кыргыс Вера Седенооловна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2001 ч., 03.02. № 11-39	28		81. Никитин Алексей Семенович	1940	ССРЭ-ниң улус ажил-агыйының чедишкиннериниң делгелгезиниң комитединиң "ССРЭ-ниң улус ажил-агыйын сайзырадырына чедишкиннери дээш" медалы 1973 ч., 06.18.	36
57. Кыргыс Вероника Самбуевна	1956	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.17. № 884-п	36		82. Новикова Нина Алексеевна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	26
58. Кыргыс Светлана Биче-ооловна	1960	Россия Федерациязының регионнар сайзыралының яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг күш-ажылы, бүдүрүлгө даалгаларын чедишкинниг күүсеткени дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.02. № 96-кн	26		83. Мордвинкова Светлана Геннадьевна	1961	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажил-агый чизезин эрттиреринге ачы-хавыязы дээш" медалы 2006 ч., 12.29. № 247	26
59. Ланзы Алдын-кыс Комбуштаевна	1960	Көдээ ажил-агый яамызының "Агроулетпүр комплекзиниң системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2006 ч., 12.15. № 2606-н	28		84. Огнева Наталья Викторовна	1958	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Чаштарның болгаш элээдилерниң туризм сайзырадырына ачы-хавыязы дээш" хөрек демдээ 2002 ч., 09.04. № 11	30
60. Лапчаа Александр Монгушевич	1955	Россия Федерациязының Тудуг болгаш чуртталга-коммунал комплекс талазы-биле күрүне комитединиң "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы, күш-ажылчы хүлээлгелерин үлегерлиг күүсеткени дээш" хүндүлел бижии 2002 ч., 03.14. № 23	30		85. Ойдул Михаил Ондарович	1950	Россия Федерациязының Бойдус курлавырлары болгаш экология яамызының "Хөй чылдарда ажилы, Россияның минерал-чиг эт баазынын сайзырадырына улуг салышкыны дээш база "Геологтун хүнү-биле" холбаштыр" хүндүлел бижии 2010 ч., 03.17. № 167-лс	39
61. Лицкевич Галина Орланмаевна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24 № 749/кн	27		86. Омзар Ольга Серзеевна	1960	Россия Федерациязының Кадык камгалал яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш хөй чылдарда эки ажилы дээш" хүндүлел бижии 2003 ч., 10.13. № 1221-л	29
62. Лопсан Татьяна Монгушевна	1953	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	37		87. Ондар Елена Мижит-ооловна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал яамызының "Чонун кадыкшылын камгалаар талазы-биле хөй чылдарда ажилы дээш" хүндүлел бижии 1999 ч., 05.21. № 655-л	27
63. Лудцева Елена Прохорова	1950	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	40		88. Ондар Зинаида Комбуевна	1958	Парлалга болгаш массалыг коммуникациялар талазы-биле федералдыг агентилелдин "Парлалга талазы-биле хөй чылдарда үрө-түнелдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 03.31. № 39-п	24
64. Любимов Адольф Степанович	1941	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг чер аргыжылгазының 200 чылына тураскаал кылдыр" хөрек демдээ 2009 ч., 09.07. № 1095/н	50		89. Ондар Зоя Кызыл-ооловна	1955	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	33
65. Маадыр Валентина Доржуевна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак	33		90. Ооржак Александр Бадыевич	1955	Россия Федерациязының Көдээ ажил-агый яамызының "Агроулетпүр комплекзиниң системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш база профессионал байырлал-Көдээ ажил-агыйның болгаш болбаазырадылгач үлетпүрүнүн хүнү-биле" хүндүлел бижии 2009 ч., 10.	35

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
91. Ооржак Нанзал Тойбу-Хаевна	1948	ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун "Иенин медалы" медалынын II чергези 1988 ч., 12.28. № 143	29						
92. Орус-оол Светлана Монгушевна	1951	Тыва АССР-нин Чырыдышкын министр-ствозунун "1976 чылда социалистг чарыштын тилекчизи" хөрөк демдээ 1979 ч., 01.12.	36		120. Слушева Татьяна Вла-димировна	1957	Россия Федерациязынын Көдээ ажил-агый яамызынын "Агароулетпур комплекзинин сис-темазынга хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.25. № 1369-н	30	
93. Ослина Елена Влади-мировна	1959	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Өөредилге чорудулгазын сайзырадырынга болгаш сайзыраңгайжыда-рынга хөй чылдарда үре-түннелдиг ажилы, мергежилдиг специалистерни белеткээр херекке улуг салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.03. № 1473-кн	30		121. Соловьева Любовь Михайловна	1950	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	42	
94. Пономарева Ирина Михайловна	1960	Россиянын Статкуркомунун "2002 чылда Бүгү-россиянын көдээ ажил-агый чизезинге идепкей-лиг киржилге дээш" хөрөк демдээ 2003 ч., 09.17. № 370	21		122. Соломатов Алек-сандр Александрович	1954	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	28	
95. Попова Лариса Алек-сеевна	1954	Россиянын Шииткел күүселдезинин федерал-дыг албанынын "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалынын III чергези 2007 ч., 06.04. № 485-лс	34		123. Соломатова Вера Викторовна	1959	Шииткел күүселдезинин федералдыг алба-нынын "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалынын II чергези 2008 ч., 12.10. № 1109-лс	25	
96. Петухова Любовь Павловна	1959	Россия Федерациязынын Регионнар сайзыра-лынын яамызынын "Россиянын чуртталга-ком-мунал ажил-агыйынын хүндүлүг ажилдакчызы" ады 2009 ч., 03.10. № 99-кн	30		124. Соседкин Геннадий Петрович	1949	СЭКП ТК-нын, ССРЭ-нин Министрлер Чөвү-лелинин, ВЦСПС-тин болгаш ВЛКСМ ТК-нын "1974 чылдын социалистг чарыжынын тии-лекчизи" хөрөк демдээ 1975 ч., 03.	31	
97. Платукис Галина Ан-дреевна	1947	ССРЭ-нин Харылзаа яамызынын "Социалистг чарыштын тергини" хөрөк демдээ 1989 ч., 04.25.	34		125. Сотпа Уран-кыс Буян-дыевна	1952	СЭКП ТК-нын, ССРЭ-нин Министрлер Чөвү-лелинин, ВЦСПС-тин болгаш ВЛКСМ ТК-нын "1974 чылдын социалистг чарыжынын тиилекчизи" хөрөк демдээ 1975 ч., 03. 22.	38	
98. Порожневский Сер-гей Владимирович	1954	Россия Федерациязынын Бойдус курлавыр-лары болгаш экология яамызынын "Чер иштиниң шинчилелинин тергини" хөрөк демдээ 2010 ч., 03.17. № 167-лс	33		126. Спирина Елена Са-вельевна	1959	Гидрометеорология болгаш долгандыр турар хүрээлел талазы-биле федералдыг албанын (Росгидрометтин) "Россиянын гидрометео-албанынын хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк дем-дээ 2008 ч., 03.12. № 174/к	30	
99. Рассохин Валерий Дмитриевич	1951	Россия Федерациязынын Дээди судунун ча-нында Суд департаментизинин "Ниити юридиктиг судтарнын ажил-чорудулгазынын организастыг хандырылганын херээнге бедик түннелдери болгаш Россия Федерациязынга суд органнарын быжыглаарынга хуу салышкыны дээш" хүн-дүлел бижии 2009 ч., 09.04. № 683 л/с	43		127. Сулайманова Надеж-да Архиповна	1957	Россия Федерациязынын Айыыл чок чорунун федералдыг албанынын "Шериг албан-хү-лээлгеге шылгарал дээш" медалынын I чергези 2004 ч., 10.22. № 671	25	
100. Романова Вера Пет-ровна	1959	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Россия Федерациязынын ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2001 ч., 09.11. № 11-149	33		128. Сургутанова Людми-ла Леонидовна	1957	Россия Федерациязынын Иштики херектер яамызынын "Россиянын ИХЯ-зынын 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. № 542	29	
101. Рычкова Галина Ни-колаевна	1953	ССРЭ-нин Курхандырылганын "ССРЭ-нин Курхандырылганын тергини" хөрөк демдээ 1987 ч., 11.04. № 138/10	36		129. Тодосева Светлана Бокан-ооловна	1958	Россия Федерациязынын Спорт, туризм болгаш аныктар политиказынын яамызынын "Россия Федерациязынга куш-культураны болгаш спортту, туризмни болгаш аныктар политиказын сайзырадырынга улуг салыш-кыны дээш" өөрүп четтиришкин 2009 ч., 07. 16. № 249 нг	27	
102. Сенгин-оол Наталья Кыргысовна	1949	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Россия Федерациязынын ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/ кн	23		130. Тюлюш Мария Шал-даевна	1958	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын хүндүлел бижии 2007 ч., 07.26. № 1310-н	34	
103. Скоромина Софья Николаевна	1955	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Россия Федерациязынын ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2004 ч., 02. 19. № 11-34	36		131. Таболова Татьяна Анатольевна	1958	Тыва АССР-нин Иштики херектер министр-ствозунун "Чүткүлдүг албан-хүлээлге дээш" медалынын III чергези 1990 ч., 10.12.	21	
104. Смелых Клавдия Афанасьевна	1950	Россия Федерациязынын Экономиктиг хөг-жүлдө яамызынын хүндүлел бижии 2009 ч., 06.28. № 1177-л	37		132. Тогут-оол Валерий Алексеевич	1954	Россия Федерациязынын Регионнар сайзы-ралынын яамызынын "Чуртталга-коммунал ажил-агыйын сайзырадырынга хууда улуг са-лышкыны дээш" хүндүлел бижии 2005 ч., 04.27. № 42-н	38	
105. Сагалакова Людмила Петровна	1958	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	31		133. Томилова Татьяна Павловна	1956	Россиянын Өөредилге болгаш эртем яамызы-нын "Россия Федерациязынын дээди профес-сионал өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2009 ч., 09. 22. № 1252/кн	30	
106. Сайгутина Алла Алек-сеевна	1959	Россия Федерациязынын Улетпур болгаш энергетика яамызынын, Техниктиг башкарылга болгаш метрология талазы-биле федералдыг агентилелдин "Хемчээлдернин чаңгыс чоруун хандыраын сайзырадырынга улуг салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 05.14. № 86-к	26		134. Трегубова Надежда Юрьевна	1959	Шииткел күүселдезинин федералдыг алба-нынын "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалынын III чергези 2004 ч., 06.04. № 485 л/с	32	
107. Сарагашева Алек-сандра Николаевна	1938	ССРЭ-нин Дээди Советинин "Иенин медалы" медалы 1976 ч., 11.30.	56		135. Тряскина Маргарита Петровна	1960	Шииткел күүселдезинин федералдыг ал-банынын "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалынын II чергези 2008 ч., 06.02. № 473 лс	29	
108. Сат Василий Алек-сандрович	1955	Россия Федерациязынын Информастыг тех-нологиялар болгаш харылзаа яамызынын "Ха-рылзаанын мастери" ады 2007 ч., 10.12. № 114-п	34		136. Тюганова Татьяна Ва-сильевна	1957	Россия Федерациязынын Дээди судунун ча-нында Суд департаментизинин "Ниити юри-диктиг судтарнын ажил-чорудулгазынын организастыг хандырылганын херээнге бедик түннелдери болгаш Россия Федерациязынга суд органнарын быжыглаарынга хуу салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 09. 04.	32	
109. Сат Николай Калчан-олович	1955	Россиянын Күрүненин каайлы комитединин "Каайлы органнарынга албан-хүлээлгези дээш" медалынын III чергези 2005 ч., 09.23. № 522-п	29		137. Тюлюш Светлана Кур-гоновна	1949	Федералдыг үндүрүг албанынын "Үндүрүг ор-ганнарынга чедишкинниг болгаш ажыктыг күрүненин хаматы албаны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.03. № мм-10-4/784	30	
110. Сафрина Ольга Ми-хайловна	1959	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 04.17. № 489-н	32		138. Ховалыг Екатерина Шагдыр-ооловна	1953	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.17. № 884-п	35	
111. Сафронова Татьяна Николаевна	1956	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2008 ч., 07.15. № 1216-н	32		139. Ховалыг Раиса Кер-тикленовна	1959	Россия Федерациязынын Пенсия фондузунун "Пенсия хандырылганын сайзырадырынга ачы-хавыязы дээш" хүндүлел бижии 2000 ч., 12.01. № 70-ЛП	31	
112. Севен-оол Майя Мон-гушевна	1951	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	37		140. Халтобина Елена Ми-хайловна	1959	Тыва Республика талазы-биле ИХЯ-нын "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалынын II чергези 2008 ч., 10.31. № 00162	34	
113. Севрюгина Людмила Станисловна	1949	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Россия Федерациязынын ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2000 ч., 08.08. № 10-21	42		141. Хертек Лидия Лундуп-овна	1951	Россия Федерациязынын Кадык камгалал яамызынын "Кадык камгалалынын тергини" хөрөк демдээ 2002 ч., 05.30. № 939-л	35	
114. Сегбе Валентина Дым-ыровна	1954	Россия Федерациязынын Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызынын "Ха-рылзаанын мастери" ады 2009 ч., 11.26. № 174-п	30		142. Хертек Лидия Нико-лаевна	1959	Тыва АССР-нин Дээди Советинин Президи-умунун "Иенин медалы" медалынын II чергези 1988 ч., 11.24.	20	
115. Семенова Анна Пет-ровна	1960	Россия Федерациязынын Юстиция яамызынын "Албан-хүлээлге дээш" медалынын III чергези 2002 ч., 06.06. № 835-к	22		143. Ховалыг Маадыр-оол Барыштаанович	1947	ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун "Күш-ажылчы эрес-маадырлыг чорук дээш" медалы 1986 ч., 05.22.	40	
116. Сидорова Татьяна Андреевна	1951	Россия Федерациязынын федералдыг кызы-гаар албанынын "Кызыгаар албанынын тергини-ни" хөрөк демдээнин III чергези 2001 ч., 03.07. № 51	35		144. Хөвөңмей Маргари-та Адышаевна	1959	Күш-культураны болгаш спорттун феде-ралдыг агентилелинин "Күш-культураны бол-гаш спорттун тергини" хөрөк демдээ 2005 ч., 11.08. № 83-о	29	
117. Садовская Наталья Владимировна	1961	Россиянын Статкуркомунун "2007 чылда Бүгү-россиянын чурттакчы чонунун чизезинге идеп-кейлиг киришкени дээш" хөрөк демдээ 2003 ч., 09.17. № 370	23		145. Хүрбе Роза Эдер-ооловна	1960	Россия Федерациязынын Өөредилге болгаш эртем яамызынын "Россия Федерациязынын ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2006 ч., 01.12. № 2/кн	28	
118. Скачек Елена Семен-овна	1959	Россия Федерациязынын Өөредилге яамы-зынын "Россия Федерациязынын ниити өөредил-гезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрөк демдээ 2004 ч., 02.19. № 11-34	28		146. Хурума Алла Кыс-ооловна	1959	Россия Федерациязынын Пенсия фондузунун "Россиянын Пенсия фондузунун хүндүлүг ажилдакчызы" ады 2005 ч., 07.20. № 20 пл	29	
119. Слушев Петр Яковле-вич	1955	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык	30		147. Цицулина Галина Ива-новна	1953	Россия Федерациязынын Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызынын "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак	39	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

			сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	
148. Цырукин Сергей Федорович	1952	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг чер-биле аргыжылга эргелелиниң 200 чылынга турсаал кылдыр" хөрек демдээ 2009 ч., 09.07. № 1095/н	36	
149. Чакстин Николай Иванович	1943	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1977 чылдың социалистиг чарыжының тиелекчизи" хөрек демдээ 1977 ч., 12.25. № 475	43	
150. Чалбаа Зоя Доржувна	1960	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2008 ч., 07.09. № 6-п	28	
151. Черешкевич Михаил Иосифович	1947	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1974 чылдың социалистиг чарыжының тиелекчизи" хөрек демдээ 1973 ч., 11.29.	45	
152. Чурогашева Фируза Михайловна	1959	Россия Федерациязының Бойдус курлавырларының яамызының "Россия Федерациязының күрүнениң арга-арыг камгалалы албанның 10 чылы" демдээ 2003 ч., 10.07. № 2512-к	24	
153. Шоолай Лариса Далаевна	1959	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Транспортка контроль-хайгаарал ажил-чорудулганы организастаарынга салышкыны, хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 09.18. № 1141/н	32	
154. Шабалинская Елена Дмитриевна	1960	Россия Федерациязының Бойдус курлавырлары болгаш экология яамызының "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" хүндүлел демдээ 2010 ч., 03.31. № 214-лс	27	
155. Шевцова Нина Николаевна	1957	Россия Федерациязының Бойдус курлавырлары яамызының "2005 чылда ажилдың түнели-биле бедик мергежилдиг чорук, албан-хүлээлгезин ак сеткилдиг күүсеткени дээш" хүндүлел бижии 2005 ч., 12.23. № 1259-к	25	
156. Шин Валентина Анатольевна	1960	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	29	
157. Шишигин Николай Петрович	1932	Россия Федерациязының Спорт, туризм болгаш аныяктар политиказының яамызының "Күш-культураның болгаш спорттун тергини" хөрек демдээ 2009 ч., 07.16. № 250-н	54	
158. Шокпаа Любовь Федоровна	1949	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	35	
159. Шпеньков Виктор Владимирович	1954	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.17. № 884-п	28	
160. Деханова Татьяна Вячеславовна	1960	Россия Федерациязының Кадык камгалал яамызының "Кадык камгалалдың тергини" хөрек демдээ 2002 ч., 05.30. № 939-л	25	
161. Егоркина Любовь Михайловна	1960	Ыяап-ла медицина камгаладылганының федералдыг фондузунун "Ыяап-ла медицина камгаладылганының системазынга ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2007 ч., 03.01. № 67-к	29	
162. Ефанов Сергей Иванович	1956	Россия Федерациязының Энергетика яамызының "Күш-ажылчы алдар" демдээниң III чергези 2000 ч., 07.27. № 45п	34	
163. Ковалев Владимир Ефимович	1954	РСФСР-нің Көдээ ажил-агый яамызының "РСФСР-нің көдээ ажил-агыйының социалистиг чарыжының тергини" демдээ 1984 ч., 11.06.	37	
164. Кочулина Ирина Николаевна	1960	Шийткел күүселдезиниң федералдыг албанының "Ачы-хавыязы дээш" медалының III чергези 2005 ч., 06.03. № 262 л/с	21	
165. Монгуш Чодураа Очур-ооловна	1960	Россия Федерациязының Социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалалдың тергини" хөрек демдээ 2007 ч., 07.26. № 1310-н	27	
166. Ооржак Михаил Кадырович	1956	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалистиг чарыжының тиелекчизи" хөрек демдээ 1979 ч., 12.28.	36	
167. Шулепова Зоя Федоровна	1948	Россия Федерациязының Камгалал яамызының "Күш-ажылчы хүлээлгелерин күүседиринге бедик көргүзүлгелерни чедип алганы, Чепсектиг Күштерниң дайынчы белеткелин быжыглаарынга хууда салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч. 12.30. № 1484	44	

Тыва Республиканың Чазааның 2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №2 капсырылганы

Ак-Довурак хоорай талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну"

атты тывыскан кижилерниң

ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1. Бондарев Александр Алексеевич	1955	Россия Федерациязының Онза байдалдар яамызының "Бедик мергежилдиг чорук, албан-хүлээлгезинге ак сеткилдиг хамаарылгазы дээш база Россияның ОБЯ-зын тургусканындан бээр 18 чыл болганы-биле" хүндүлел бижии 2008 ч., 12.24.	39	
2. Ооржак Ирина Демби-кейовна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 06.26. № 1286	33	
3. Сагалакова Анна Петровна	1957	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалистиг чарыжының тиелекчизи" хөрек демдээ 1979 ч.	35	
4. Суханов Сергей Егорович	1954	РСФСР-нің Автомобиль транспортуңун яамызының "Озал-ондак чок ажылы дээш" хөрек демдээ 1990 ч., 11.02. № 397	31	
5. Хертек Александра Сыйдыгыровна	1947	Дээди Советтин Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1981 ч., 11.18.	22	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының капсырылганы

Бай-Тайга кожуунунун талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну"

атты тывыскан кижилерниң

ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези
1. Доржу Олег Иргитович	1955	Россияның ОБЯ-зының Сибирьде регион төвүнүн "Албан-хүлээлгезин күүседиринге ак сеткилдиг хамаарылга, сарыылдыг эгелекчиг чорук, техниканы шингээди алырынга болгаш ажыглаарынга чүткүлү дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 10.21. № 744	
2. Дамыран Анна Адыгбаевна	1957	ССРЭ-нің Дээди Советиниң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1989 ч., 08.30.	
3. Даный-оол Елена Арапчаевна	1957	ССРЭ-нің Дээди Советиниң Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1988 ч., 11.25.	
4. Донгал Чап Шыырапович	1954	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының эге өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2002 ч., 11.14. № 10-114	
5. Хертек Арина Араптановна	1952	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286	
6. Хертек Алдын-кыс Шожаповна	1947	ССРЭ-нің Дээди Советиниң Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1978 ч., 12.20.	
7. Херел Любовь Мөңгө-Баяновна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының эң эки башкыларының конкурзуңун тиелекчизи" хүндүлел бижии 2007 ч., 07.04. № 198	
8. Иргит Сергей Мөчкө-ович	1953	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "Бүгү-эвилелдин соцчарыжынга эң бедик көргүзүлгелерни чедип алганы дээш" хүндүлел бижии 1987 ч., 11.02.	
9. Күжүгет Николай Дырышович	1952	"Социалистиг чарыштың тиелекчизи" демдек 1979 ч., 01.26.	
10. Монгуш Наталья Шыыраповна	1954	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/к-н	
11. Сендоо Татьяна Шыыраповна	1944	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/к-н	
12. Төртөн-оол Светлана Салчаковна	1958	ССРЭ-нің Дээди Советиниң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1989 ч., 12.30.	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының капсырылганы

Барыын-Хемчик кожуунунун талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" а

тывыскан кижилерниң

ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези
1. Куулар Александра Бо-раевна	1952	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харыл-зааның мастери" ады 2009 ч., 11.26. № 174-п	
2. Монгуш Галина Кертик-ооловна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының капсырылганы

Чөөн-Хемчик кожуунунун талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" ат

тывыскан кижилерниң

ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези
1. Донгак Лориса Доржувна	1956	Тыва АССР-нің Дээди Советиниң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1989 ч., 11.30. № 129	
2. Кенден Клара Монгуш-овна	1945	Тыва Республиканың Чазааның Даргазының "Ачы-хавыязы болгаш хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш база Даа кожуунунун тургустунганындан бээр 240 чыл болганы-биле" медалы 2005 ч., 09.21. № 216	
3. Күжүгет Нина Бирлей-ооловна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2006 ч., 10.03. № 1182/кн	
4. Кара-Сал Василий Биче-оолович	1948	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2007 ч., 07.26. № 1310	
5. Куулар Анатолий Шүүлейович	1955	ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң чанында КАК-тын "Дайынчы болгаш политиктиг белеткелге тергин эки чедишкенини, кызыгаар шериглеринге үлегерлиг сагылга-чуруму болгаш чүткүлдүг албан-хүлээлгези дээш" мактал бижии 1975 ч., 05.22.	
6. Куулар Бадый-оол Доржувич	1938	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалистиг чарыжының тиелекчизи" хөрек демдээ 1980 ч., 02.29.	
7. Куулар Владимир Со-дунамович	1955	СЭКП ТК-ның, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1974	

1	2	3	4	5
			чылдың социалисттик чарыжының тиилекчизи" хөрек демдээ 1975 ч., 07.12.	
8. Куулар Мактар Дөнгүр-Холович	1940	РСФСР-нің Автомобиль транспортуна яамызының "Озал-ондак чок ажылы дээш" хөрек демдээ 1984 ч. 24		32
9. Куулар Седип-оол Док-Холович	1944	ССРЭ-нің Иштики херектер министрствозунун "Чүткүлдүг албан-хүлээлге дээш" медалының III чергези 1979 ч., 10.05. № 440		33
10. Монгуш Көшкен-оол Аамыянович	1947	ССРЭ-нің Иштики херектер министрствозунун "Милицияның тергини" хөрек демдээ 1971 ч., 03.29. № 60		27
11. Монгуш Семис-оол Хуашпанович	1947	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Шылгараңгай күш-ажыл дээш. В.И. Ленинниң төрүттүнгенин хүнүнден 100 чыл болганынга алдар кылдыр" медалы 1970 ч. 04.06.		39
12. Монгуш Оюмаа Дам-Амчаповна	1941	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1975 ч., 03.31.		30
13. Монгуш Вера Чамба-Ана	1951	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1988 ч., 03.22. № 22		26
14. Монгуш Владимир Амбуй-оолович	1955	Россия Федерациязының Күш-культура болгаш спорт талазы-биле күрүне комитединиң "Күш-культураның болгаш спорттун тергини" хөрек демдээ 2003 ч., 09.03. № 121-0		34
15. Монгуш Зинаида Куу-Аровна	1960	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажыл-агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248		27
16. Монгуш Нина Херел-Ана	1959	Тыва Республиканың Чазааның даргазының "Тыва Республиканың алдарлыг малчыны" ады 2008 ч., 07.30. № 158		31
17. Монгуш Сара Борбак-Ана	1959	Статистиканың федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажыл-агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248		27
18. Ондар Николай Кер-А-оолович	1953	РСФСР-нің Министрлер Чөвүлелиниң Күш-культура болгаш спорт талазы-биле комитединиң "РСФСР-нің спорттун национал хевирлериниң талазы-биле мастери" ады 1978 ч., 10.27. № 478		29
19. Ондар Чигжит-оол Су-Авич	1954	Гидрометеорологияның болгаш долгандыр турар хүрээлелдин мониторингизиниң федералдыг албанының "Гидрометеоалбанның системазынга хей чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш база Гидрометеорология албанының ажылдакчызының хүнү-биле" хүндүлел бижи 2009 ч., 02.19. № 139/к		37
20. Ондар Галина Киим-Аровна	1960	Статистиканың федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажыл-агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248		30
21. Ондар Марта Кызыл-Аровна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажылдакчызы" хүндүлел бижи 2008 ч., 08.26. № 1286/кн		27
22. Ондар Тамара Соду-Аровна	1956	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1987 ч., 05.29.		27
23. Ооржак Галина Дар-Апаевна	1956	СЭКП Төп Комитединиң, ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "Он ийиги беш чылдың шалыпчызы" хөрек демдээ 1991 ч., 01.25.		32
24. Салчак Зинаида Дем-Аеевна	1959	Арга-арыг ажыл-агыйының федералдыг агентилелиниң "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы, Россияның арга-арыг байлактарын камгалаарынга болгаш көвүдөдиринге улуг салыышкыны дээш база Арга-арыг ажылдакчызының хүнүн байырлаары-биле" хүндүлел бижи 2009 ч., 09.16. № 371		33
25. Саая Лариса Ончай-Аровна	1958	Россия Федерациязының Пенсия фондузунун "Россия Федерациязының Пенсия фондузунун системазын организастаарынга, тургузарынга болгаш сайырадырынга улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижи 2005 ч., 12.16.		34
26. Ховалыг Кама-Аун-ооловна	1960	Россияның Федералдыг үндүрүг албанының Тыва Республика талазы-биле районнар аразының инспекциязының "Үндүрүг органнарынга чүткүлдүг болгаш дээштиг хамааты күрүне албаны дээш" хүндүлел бижи 2006 ч., 11.03. №САЭ-25-15/4		30

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №6
капсырылгасы
Каа-Хем кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну"
атты тывыскан кижилерниң
ДАҢЫЗЫ

Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
Дья Андрей Анатоль-	1951	СЭКП ТК-нын, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүле- линиң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1976 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" хөрек демдээ 1977 ч., 02.15.	38
Орисенко Ольга Иван-	1956	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының эн эки башкыларының конкурзузунун тиилекчизи" 2009 ч., 06.01. № 236	34
Аваа Алдынмаа Нико- ла	1948	Россияның Көдэз ажыл-агый яамызының "Аг- родоттунг кондукторуң хай чыгдарла ак сет-	39

1	2	3	4	5
			лал-көдээ ажил-агыйның болгаш болбаазы-радылга үлетпүрүнүн хүнү-биле" хүндүлел бижи 2009 ч., 10.26. № 1196-н	
4. Лобанова Любовь Николаевна	1955	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижи 2002 ч., 06.08. № 476-п	36	
5. Оюн Мария Шимитовна	1946	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгениң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08. 26. № 1286/кн	39	
6. Пестова Татьяна Петровна	1958	Россия Федерациязының Пенсия фондузунун "Россия Федерациязының Пенсия фондузунун тергииң" хөрек демдээ 2009 ч., 05.22. № 17-пл	25	
7. Салчак Наталья Калындиевна	1959	Россияның Статүркомунун "2002 чылдың Бүгү-россияның чурттакчы чонунун чизезинге идеп-кейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2003 ч., 09.17. № 370	33	
8. Тинников Владимир Федорович	1942	Гидрометеорологияның болгаш долгандыр турар хүрээлелдин мониторингизинин федералдыг албанының "Гидрометеоалбанның системазынга хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш база Гидрометеорология албанының ажилдакчызының хүнү-биле" хүндүлел бижи 2006 ч., 03.13. № 214/к	45	
9. Тюкалова Ирина Савельевна	1959	Гидрометеорологияның болгаш долгандыр турар хүрээлелдин мониторингизинин федералдыг албанының "Гидрометеоалбанның системазынга хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижи 2005 ч., 05.11. № 354/к	29	
10. Смоленов Василий Афанасьевич	1955	Россия Федерациязының Энергетика яамызының "Хүндүлүг энергетик" ады 2001., 11.30. № 400	35	
11. Татаркина Любовь Леонидовна	1960	Гидрометеорологияның болгаш долгандыр турар хүрээлелдин мониторингизинин федералдыг албанының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш база Бүгү-делегейниң Гидрометеорология хүнү-биле" хүндүлел бижи 2010 ч, 03.04. № 9/к	28	
12. Черниченко Нина Анатольевна	1960	Тыва Республиканың Иштики херектер яамызының "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" медалының III чергези 2005 ч., 11.08. № 1109 л/с	29	
13. Чернышова Алефтина Аркадьевна	1950	Россия Федерациязының Төп банкызының "Россияның Банкының 150 чылы" демдээ 2010ч, 06.12.	41	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №7
капсырылгасы

Кызыл кожууннун талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан
кижилерниң
даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүтүнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Апчитаев Владимир Викторович	1951	РСФСР-нің Мелиорация болгаш суг ажыл-агый яамызының "Озал-ондак чок ажылы дээш" медалының I чергези 1984 ч., 08.03. № 22/8	37
2.	Куулар Анна Дарсуевна	1956	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	33
3.	Сандый Светлана Чункпеновна	1945	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының III чергези 1973 ч., 07.30.	33
4.	Сат Галина Доржуевна	1957	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1990 ч., 08.15. № 87	26
5.	Сат Зоя Даржааевна	1950	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының I чергези 1982 ч., 12.21. № 222	27
6.	Сувакпут Галина Бойдухоовна	1954	Тыва АССР-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалы 1987 ч., 04.29. № 53	20
7.	Тулина Валентина Евгеньевна	1949	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Улус чырыдышкынының тергиини" хөрек демдээ 1994 ч., 10.12. № 225	36
8.	Тупицына Елена Григорьевна	1960	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезинин хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2004 ч., 02.19. № 11-34	32
9.	Өлей-оол Саяна Павловна	1950	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" хөрек демдээ 2010 ч., 06.21. № 108-п	40
10.	Прудников Леонид Михайлович	1952	Россия Федерациязының Бойдус курлавырларының яамызының "Геология талазы-биле хөй чылдарда үре-түннелдиг ажылы, Россияның минераль-чиг эт баазазын сайзырадырынга хууда улуг салыышкыны дээш" хүндүлел бижи 2007 ч., 03.23. № 202-лс	28
11.	Воронкова Галина Владимировна	1960	Россияның Одалга болгаш энергетика яамызының "Россияның одалга-энергетика комплекзин сайзырадырынга ачы-хавыязы дээш" хүндүлел бижи 1993 ч., 08.19. № 183	27
12.	Куулар Нина Чеченовна	1958	Күрне статистиказының федералдыг албанының "Бүгү-россияның чуртакчы чонунун 2006 чылда чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12. 29. № 287	20
13.	Дажимба Данов Дамилевич	1947	ССРЭ-нің Иштики херектер яамызының "Чүткүлдүг албан-хүлээлге дээш" медалының I чергези 1987 ч., 10.02. № 286 л/с	36

1	2	3	4	5
14. Леошко Виталий Павлович	1950	Россия Федерациязының Үлетпүр болгаш энергетика яамызының "Хүндүлүг дагы" хөрек демдээ 2004 ч., 07.12. № 10-п	39	
15. Жуланова Валентина Николаевна	1960	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2000 ч., 08.08. № 10-91	29	
16. Монгуш Ольга Сереновна	1958	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.15. № 864-п	30	
17. Литвинов Александр Васильевич	1953	ССРЭ-ниң Иштики херектер яамызының "Чүткүлдүг албан-хүлээлге дээш" медалының III чергези 1984 ч., 10.11. № 497	29	
18. Монгуш Римма Серен-Доржуевна	1958	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	32	
19. Монгуш Иван Ходунов	1955	ССРЭ-ниң Дээди Сөведининг Президиумунун "Күш-ажылчы шылгарал дээш" медалы 1986 ч., 07.08.	34	
20. Монгуш Валентина Шыдараевна	1958	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ортумак профессионал өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2006 ч., 01.12. № 2/кн	34	
21. Саая Валерия Биче-ооловна	1960	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажыл-агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 287	33	
22. Савилова Ирина Юрьевна	1952	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	36	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №8 капсырылгасы

Мөңгүн-Тайга кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Иргит Зоя Кодан-оол-овна	1955	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1986 ч., 11.27.	33
2.	Кара-Сал Сара Шир-еновна	1959	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1990 ч., 01.06.	33
3.	Монгуш Олег Тырыс-ович	1952	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2009 ч., 11.26. № 174-п	36
4.	Салчак Нина Доржу-евна	1956	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1987 ч., 06.20.	32

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №9 капсырылгасы

Өвүр кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Монгуш Дина Дунгар-ооловна	1954	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	36
2.	Монгуш Любовь Санчат-ооловна	1959	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	29
3.	Монгуш Марина Очур-ооловна	1960	Россия Федерациязының Иштики херектер яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. № 542	33
4.	Ооржак Ольга Чөнүк-овна	1959	ССРЭ-нин Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1987 ч., 11.27. № 122	31
5.	Очур Зоя Монгушевна	1950	ССРЭ-нин Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1983 ч., 11.09.	41
6.	Сат Мая Настыковна	1960	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылдың Бүгү-россияның көдээ ажыл-агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248	28
7.	Түвет-оол Марина Сүгежиковна	1959	ССРЭ-нин Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалы 1987 ч., 11.28.	28
8.	Ховалыг Раиса Кертикпеновна	1959	Россия Федерациязының Пенсия фондузунун "Россия Федерациязының пенсия фондузунун хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 12.11.	30
9.	Шаңнаа Елизавета Доржуевна	1955	Тыва АССР-нин Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1990 ч., 10.26. № 138	30

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының капсырылгасы

Бии-Хем кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези
1. Ахпашева Любовь Викторовна	1953	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг черлерге аргыжыл эргелелин 200 чылынга алдар кылдыр" хөрек демдээ 2009 ч., 09.07. № 1095/н	
2. Аракчаа Татьяна Семеновна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2004 ч., 02.19. № 11-34	
3. Бурунле Елизавета Кыргысовна	1944	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	
4. Евсеева Валентина Васильевна	1946	Россия Федерациязының Көдээ ажыл-агый яамызының "Агроүлетпүр комплекзининг системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажил дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 09.03. № 1388-н	
5. Земцов Олег Васильевич	1954	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижии 2010 ч., 06.08. № 476-п	
6. Зимнухова Людмила Николаевна	1956	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	
7. Кенденова Нина Сурун-мейевна	1950	Тыва АССР-ниң Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалының II чергези 1987 ч., 05.29. № 123	
8. Козлова Галина Николаевна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2000 ч., 08.08. № 10-9127	
9. Потылицина Наталья Петровна	1960	Россия Федерациязының Камгалал яамызының "Бодунун күш-ажылчы хүлээлгелерин күүседиринге бедик көргүзүглерни чедип алганы, Чеп сектиг Күштерниң дайынчы белеткелин быжыг лаарынга хуу салышкыны дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 12.30.	
10. Сарыг-Хаа Василий Түлүевич	1943	Россия Федерациязының камгалал яамызының "1941-1945 чылдарда Ада-чурттуң Улуг дайынында Тирилгениң XX чылы" хөрек демдээ 1965 ч., 08.22.	
11. Сергеев Александр Григорьевич	1955	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Россияның хүндүлүг орук ажилдакчызы" хөрек демдээ 2000 ч., 10.31. № 102/н	
12. Элтеко Екатерина Ивановна	1941	Россия Федерациязының Транспорт яамызының "Суг болгаш кургаг черге аргыжылганың 200 чыл болганы-биле" хөрек демдээ 2009 ч., 10.07. № 91	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының капсырылгасы

Сүт-Хөл кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези
1. Кара-Сал Светлана Мамбуевна	1954	ССРЭ-ниң Дээди Сөведининг Президиумунун "Иениң медалы" медалы 1987 ч., 02.16.	
2. Куулар Любовь Михайловна	1955	Федералдыг үндүрүг-албанының "Күш-ажылга бедик чедишкиннери дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 11.03.	
3. Монгуш Юлия Доржатпаевна	1959	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2009 ч., 06.11. № 97-п	
4. Ооржак Надежда Дугаровна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	
5. Ондар Любовь Дадар-ооловна	1953	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/кн	
6. Ондар Роза Александровна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезининг хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/кн	
7. Ондар Соян-оол Дамдын-оолович	1945	Россия Федерациязының Спорт, туризм болгаш аныяктар политиказының яамызының "Күш-культура болгаш спорт, туризм, аныяктар политиказының талазы-биле ачы-хавыязы база үрөтүннелдиг ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии 2009 ч., 07.16. № 248-н	
8. Шойдан Оюу Куулар-ович	1947	Россия Федерациязының Көдээ ажыл-агый яамызының "Агроүлетпүр комплекзининг системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажил дээш база профессионал байырлал-Көдээ ажыл-агыйның болгаш болбаазырадылгач үлетпүрүнүн ажилдакчызының хүнү-биле холбаштыр" өөрүп четтиришкени 2009 ч., 10.23. № 1175-н	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №12
капсырылгасы

Танды кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан
кижилерниң
ДАҢЗЫЗЫ

Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
Ахлашев Валерий Петр- ич	1955	Россия Федерациязының Иштики херектер яамызының "ИХЯ-ның 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. № 542	31
Балчыр Юлия Биче- овна	1953	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалы 1990 ч. 11. 26.	31
Бахарева Анисья исимовна	1938	ССРЭ-нің Министрлер Чөвүлелиниң "1989 чыл- дың Бүгү-россияның чурттагы чонунуң чизезин организацыг эртиргени дээш" демдээ 1989 ч., 07.14. № 559	43
Бугалдай Мария Тадар- овна	1958	Россияның Статкуркомунуң "2002 чылдың Бүгү-россияның чурттагы чонунуң чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2003 ч., 09.17. № 370	30
Горина Лариса Алек- овна	1947	Россияның көдээ ажил-агый академиязының Сибирь салбырының президиумунуң "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш база Тыва Республиканың аграр эртемниң 75 чыл болга- ны-биле" хүндүлел бижии 2009 ч., 06.18. № 60	36
Дагба Зинаида Шавы- а	1954	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1975 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" демдээ 1976 ч., 07.19.	36
Доржукай Ольга Дан- чиевна	1960	Россия Федерациязының Харылзаа яамызы- ның "Харылзааның мастери" ады 2000 ч., 09.06. № 106-п	32
Дотуева Уулкан	1951	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалы 1986 ч. 01.29.	23
Жаворонкина Надежда новна	1939	ССРЭ-нің Харылзаа яамызының болгаш харылзаа ажилдакчыларының профэвилел ТК- зының президиумунуң "1973 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" демдээ 1976 ч., 01.09.	31
Куулар Экер-оол Тор- ович	1947	РСФСР-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Чедип алган күш-ажылчы чедишкени бол- гаш ажил-агый болгаш культура тургузууш- кунга идепкейлиг киржилгези дээш" хүндүлел бижии 1984 ч., 10.11. № 235	33
Лукьянов Анатолий ович	1949	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1973 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" хөрек демдээ 1974 ч., 01.24.	38
Максунова Аграфена пановна	1934	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1972 ч., 02.05.	22
Монгуш Олег Даваа-	1953	ССРЭ-нің Иштики херектер яамызының "Чүт- күлдүг албан-хүлээлгези дээш" медалының III чергези 1982 ч. 10.05. № 385	38
Оюн Анна Оюн-оол-	1959	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1989 ч., 02.27. № 26	22
Оюн Любовь Антон-	1960	Күрүне статистиказының федералдыг албаны- ның "2006 чылда Бүгү-россияның көдээ ажил- агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248	33
Оюн Роза Тоспановна	1953	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң алдары" ордени 1981 ч., 11.18.	27
Пичугина Любовь ерьевна	1954	Күрүне статистиказының федералдыг албаны- ның "2006 чылда Бүгү-россияның көдээ ажил- агый чизезинге идепкейлиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248	38
Саая Мөңгүн-оол дан-оолович	1951	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "Он ийиги беш чылдың шалыпчызы" демдээ 1991 ч., 08.03. № 101	31
Санчы Начин-оол юшевич	1946	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамызы- ның "Мергежилдиг ажилчын кадрларны белет- кээр талазы-биле хөй чылдарда ак сеткилдиг ажылы дээш" хүндүлел бижии 2001 ч., 10.26. № 99/19	45
Сафронова Надежда ольевна	1960	Федералдыг үндүрүг албанының "Үндүрүг органнарынга чүткүлдүг болгаш дээштиг хамаа- ты күрүне албаны дээш" хүндүлел бижии 2006 ч., 11.06. № 3	33
Харлова Наталья овна	1958	Гидрометеорологияның болгаш долгандыр турар хүрээлдин федералдыг албанының "Гидрометеорологияның системазына хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш база Бүгү- делегейниң метеорология хүнү-биле холбаш- тыр" хүндүлел бижии 2008 ч., 02.21. № 174/к	37

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №13
капсырылгасы

Тес-Хем кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан
кижилерниң
ДАҢЗЫЗЫ

Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
Тажу Надежда Сан- на	1960	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы дээш" хүндүлел бижии	28

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №14
капсырылгасы

Тес-Хем кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан
кижилерниң
ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
1.	Хураган Татьяна Фаб- риковна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/кн	29

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №15
капсырылгасы

Тожу кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан
кижилерниң
ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
1.	Ак Светлана Хүрөң-оол- овна	1957	Арга-арыг ажил-агыйының федералдыг аген- телиниң "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы, Россияның арга-арыг байлактарын камгалаа- рынга болгаш көвүдедиринге улуг салышкыны дээш база Арга-арыг ажилдакчызының хүнүн демдеглээри-биле холбаштыр" хүндүлел бижии 2009 ч., 09.16. № 371	33
2.	Бичемей Виктор Кол- ович	1946	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" хөрек демдээ 1980 ч., 01.11.	34
3.	Бичиш Тамара Менгир- геевна	1947	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1986 ч., 07.29. № 80	20
4.	Дронин Анатолий Лео- нович	1947	Арга-арыг ажил-агыйының федералдыг аген- телиниң "Хөй чылдарда ак сеткилдиг ажилы, Россияның арга-арыг байлактарын камга- лаарына болгаш көвүдедиринге улуг салыш- кыны дээш база Арга-арыг ажилдакчызының хүнүн демдеглээри-биле холбаштыр" хүндүлел бижии 2009 ч., 09.16. № 371	40
5.	Коробейникова Ирина Владимировна	1959	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг крммуникациялар яамызының "Харыл- зааның мастери" ады 2010 ч., 08.24. № 137-п	35
6.	Кыспай Санчат Түлеек- овна	1941	Тыва АССР-нің Дээди Совединиң Президиу- мунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1985 ч., 08.26. № 94	28
7.	Нефедова Галина Иван- овна	1948	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалистиг чарыжының тиилекчизи" хөрек демдээ 1980 ч., 01.17.	38
8.	Санькова Альбина Пет- ровна	1951	Россияның Статкуркомунуң "2002 чылда Бүгү- россияның чурттагы чонунуң чизезинге идепкейлиг киржилге дээш" хөрек демдээ 2003 ч., 09.17. № 370	32
9.	Чөлдүрбен Анна Аков- на	1954	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының I чергези 1987 ч., 06.20.	23
10.	Шыырап Галина Күжү- гетовна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/кн	27

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №16
капсырылгасы

Улуг-Хем кожуунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну"
атты тывыскан кижилерниң
ДАҢЗЫЗЫ

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт- түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш- ажыл стажы
1.	Бадарчы Сергей Дон- гакович	1953	ССРЭ-нің Иштики херектер яамызының "Албан-хүлээлгеге шылгарал дээш" хөрек демдээниң II чергези 1975 ч., 04.24. № 84	35
2.	Буйанхөө Долбаа Тү- лүшовна	1938	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1967 ч., 06.29.	20
3.	Букша Николай Тимо- феевич	1949	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-нің Министр- лер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "Он бирги беш чылдың шалыпчызы" хөрек демдээ 1983 ч., 12.23.	38
4.	Дамчан-оол Кылаңмаа Монгушевна	1949	Россияның Өөредилге болгаш эртем яамы- зының "Россия Федерациязының ниити өөре- дилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" демдээ 2008 ч., 08.26. № 1286/кн	42
5.	Даржай Лариса Мон- гушевна	1958	Тыва АССР-нің Дээди Совединиң Прези- диумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1989 ч., 12.06.	20
6.	Донгак Мария Дондуй- евна	1949	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының I чергези 1989 ч., 07.31.	25
7.	Кунгаа Валентина Сам- беевна	1943	ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1975 ч., 12.22.	33

1	2	3	4	5
8. Кырлыг-Кара Екатерина Ховалыговна	1958	Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1990ч., 12.25.	28	
9. Ондар Любовь Васильевна	1955	Россия Федерациязының Иштики херектер яамызының "Россияның ИХЯ-зының 200 чылы" медалы 2002 ч., 06.05. № 542	34	
10. Оолакый Раиса Кыргысовна	1952	РСФСР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының III чергези 1988 ч., 06.14.	38	
11. Стороженко Александр Викторович	1955	Россия Федерациязының Энергетика яамызының "Одалга-энергетика комплекзин сайзырадырынга ачы-хавыязы дээш" байыр чедиришкини 2010 ч., 01.26. № 5-п	38	
12. Сенди Фаина Донгак-овна	1935	Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң "Иениң алдары" ордениниң I чергези 1974ч., 03.30.	31	
13. Татаринцов Геннадий Леонидович	1949	Тыва Республиканың Чазааның Даргазының "Тыва Республиканың алдарлыг ажилдакчызы" хүндүлүг ады 2006 ч., 12.20.	25	
14. Түлүш Виктор Шугуевич	1955	Россия Федерациязының адвокаттарының федералдыг палатазының чөвүлелиниң "Адвокат хүлээлгезинге шынчы чоруу дээш" ордени 2008ч., 03.20. № 4	37	
15. Түлүш Тамара Михайловна	1959	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылда Бүгү-россияның көдээ ажил-агый чизезинге идепкелиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248	28	
16. Фескова Нина Михайловна	1955	Шийткел күүселдизиниң федералдыг албанының "Албан-хүлээлге дээш" медалының I чергези 2008 ч., 12.10. № 1109-лс	35	

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №17 капсырылгасы

Чаа-Хөл кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Бегзи Сивирин Мон-гушевич	1943	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1980 чылдың социалисттик чарыжының тии-лекчизи" хөрек демдээ 1980 ч., 11. 06.	33
2.	Дамба Раиса Манаргин-овна	1953	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижи 2010ч., 06.08. №476-п	34
3.	Межеккей Зоя Кары-маевна	1950	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижи 2010ч., 06.08. №476-п	36

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №18 капсырылгасы

Чеди-Хөл кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Баев Анатолий Васильевич	1955	Россия Федерациязының Регионнар сайзыралының яамызының "Россияның чуртталга-коммунал ажил-агыйының хүндүлүг ажилдакчызы" ады 2009 ч, 03.10. № 99-кн	33
2.	Дүлүш Чечек-оол Шагдырович	1941	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалисттик чарыжының тилекчизи" хөрек демдээ 1990 ч, 12.21.	33
3.	Енушкевич Ольга Алексеевна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2005 ч., 07.16. №450/кн	34
4.	Кунгаа Кара-кыс Дужук-ооловна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының эң тергин башкыларының конкурзунуң тилекчизи" хүндүлел бижи 2008 ч., 07.01. № 197	30
5.	Ойду-оол Римма Монгушовна	1960	Күрүне статистиказының федералдыг албанының "2006 чылда Бүгү-россияның көдээ ажил-агый чизезинге идепкелиг киришкени дээш" хөрек демдээ 2006 ч., 12.29. № 248	27
6.	Оруспай Зоя Сатовна	1955	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижи 2009 ч., 06.17. №884-п	31

2011 чылдың январь 27-де №52 доктаалының №19 капсырылгасы

Эрзин кожуунунуң талазы-биле "Күш-ажылдың хоочуну" атты тывыскан кижилерниң даңзызы

№	Фамилиязы, ады, адазының ады	Төрүт-түнген чылы	Шаңналының ады болгаш тывыскан үези	Күш-ажыл стажы
1.	Бактар Любовь Шагдыр-ооловна	1960	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының ниити өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы"	31

1	2	3	4
2. Лопсан Полина Шойжуновна	1960	хөрек демдээ 2007 ч., 05.24. № 749/кн ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң "Иениң медалы" медалының II чергези 1990 ч., 10.29.	
3. Монгуш Роза Ондаровна	1953	Россия Федерациязының Кадык камгалал болгаш социал хөгжүлдө яамызының "Кадык камгалал талазы-биле ачы-хавыязы болгаш ак сеткилдиг күш-ажылы дээш" хүндүлел бижи 2009 ч., 06.17. № 884-п	
4. Сотпа Антонида Валерьевна	1960	Россия Федерациязының Харылзаа болгаш массалыг коммуникациялар яамызының "Харылзааның мастери" ады 2009 ч., 11.26. №174-п	
5. Чажытмаа Сагдаа Гелдеевна	1959	Россия Федерациязының Өөредилге болгаш эртем яамызының "Россия Федерациязының өөредилгезиниң хүндүлүг ажилдакчызы" хөрек демдээ 2000 ч., 08.08. № 10-91	
6. Яндаа Алефтина Кыргысовна	1948	СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң, ВЦСПС-тиң болгаш ВЛКСМ ТК-ның "1979 чылдың социалисттик чарыжының тилекчизи" хөрек демдээ 1980ч., 06.18.	

"2011-2012 чылдарда Тыва Республикада инновация ажил-чорудулгазының хөгжүлдөзү" республиканың тускай сорулгалыг программаның бадылаарының дугайында

2010 чылдың июнь 17 № 266 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың экономиказының чижилгеге киржип шыдаар аргазын бедидер, Россия Федерациязының Президентизи Д.А. Медведевтиң Россия Федерациязының Федералдыг Хуралында 2010 чылда Айыткалын боттандырар сорулга болгаш Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың март 25-те № 116 доктаалы-биле бадылаан Тыва Республикада Инновация ажил-чорудулгазының хөгжүлдөзүнүн концепция-зынга дүүштүр Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

Тыва Республиканың Чазааның 2010 чылдың июнь 17 № 266 доктаалы-биле бадылаан

"2011-2012 чылдарда Тыва Республикада инновация ажил-чорудулга хөгжүлдөзү" республиканың тускай сорулгалыг программасы

"2011-2012 чылдарда Тыва Республикада инновация ажил-чорудулгазының хөгжүлдөзү" республиканың тускай сорулгалыг программасының ПАСПОРТУ

Программаның ады — "2011-2012 чылдарда Тыва Республикада инновация ажил-чорудулгазының хөгжүлдөзү" республиканың тускай сорулгалыг программасы
Программаны ажилдап кылырынга үндэтин — Россия Федерациязының Президентизиниң Россия Федерациязының Федералдыг Хуралында 2010 чылда Айыткалы;
Россия Федерациязының Күрүне Думазының 2010 чылдың март 19-та "Россия Федерациязының Күрүне Думазының "Инновация экономиказының хөгжүлдөзүн хандыраары-биле нормативтиг эрге-хоюу баазанын тургузарының чугулазының дугайында" билдиришкининиң дугайында" № 3371-5 КД доктаалы;

Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың март 25-те № 116 доктаалы-биле бадылаан Тыва Республикада инновация ажил-чорудулгазын сайзырадыр концепция Күрүне чагыкчызы — Тыва Республиканың Экономика яамызы

Программаның ажилдап кылыкчызы — Тыва Республиканың Экономика яамызы

Программаның сорулгалы болгаш шийирлээр айтырыглары — Программаның сорулгалы Тыва Республиканың экономика-зының чижилгеге киржип шыдаар аргазын бүдүрүлгө ажылында инновацияларны шийгээдириниң болгаш ажилдап кылырының аргазы-биле, бүдүрүлгени модернизастаарынга хуу капиталын кириштирери, республиканың инвестиция сонургалын бедидериниң хандырылгасы болур.

Шийирлээр айтырыглары:

1. Республиканың эртемденнериниң эртем ажилдарын болгаш төлөвилелдерин коммерцияже кириери.

2. Эртем-техниктиг ажил-чорудулганың түннелдерин ажил-агының ажылгалынче бедик технологиялыг биче инновация бүдүрүлгелерин сайзырадыр болгаш тургузар арга-биле кириери-биле дамчыдары.

3. Тыва Республиканың инновация талазы-биле идепкейлиг организацияларының санын улгаттыраары.

4. Республиканың инновация болгаш инвестиция күш-шыдалын көргүзери.

Программаның көргүзүлгери болгаш сорулгалыг айтыкчылары —

1. Ийи инновация төлөвилелдериниң боттандырылганың деткимчези.

2. 850 муң рубльден эвээш эвес хемчээлдиг инновация төлөвилелдериниң боттанды-

рылганын хуу инвестицияларны тирери.

3. Биче инновация бүдүрүлгелериниң санын 25 хуу чедир немей өстүрери.

4. Чогаадырынга, ажыктыг болгаш технологияларга киригериниң санын 25 хуу улгатты.

5. Инновация төлөвилелдериниң тиялалары хаара тудары-биле, а ол 2-ден эвээш эвес тускайжыттыг болгаш ооң экинчиден модернизастаарынга инвестиция хаара тудар сорулгалыг инвестиция талдарга республиканың инвестициянуургалын бедидери-биле 2-ден эвээш тускайжыттыг парламентке продукция бүдүрери.

6. Немелде 5 ажилчын олутту тургузары.

Программаның боттандырылгасын чадазы болгаш хуусаалары — 2011 чылдар

Программа чаңгыс үе-чадалыг боттандыраары.

Хемчеглерниң кол даңзызы — Тыва Республиканың бүдүрүлгелери-биле инновацияларны шийгээдири-биле информацияларны шийгээдири болгаш республиканың экономиказынче инвестиция хаара тудары.

Инновация ажил-чорудулгазының үе-чадаларында информация деткимчези (республиканың инновациялыг күш-ажылының дугайында медээлерни республиканың экономиказынче инвестиция тударынче идиг бээр тускайжыттыг парламентке үндүрүлгелеринге парламентке болгаш үндүрери, а ол ышкаш биле инвестиция порталдарга, инвестиция хаара тударыга интернет-сайт деткимчези.

Биче инновация бүдүрүлгелериниң өөредилге программаларын боттандыраары (тускайжыттыг семинарларны, тренинги, инновация бизнестин сайзырадыр конференцияларны, оларның бүгү-үчү болгаш российжи делгелге-ярмаркалар киришинге субсидияларын, инвестиция болгаш чаа технологияларны хаара тудар сорулгалыг чыыштарны организастаары.

2. Тыва Республиканың инновация ажил-чорудулгазының субъектилери-биле инновацияларны шийгээдири болгаш деткимчезин тургузары.

Оларның боттандырылганынча деткимчезин көргүзериңе инновация

вилелдериниң шилилгезиниң талазы-биле конкурсту эрттирери.

3. Инновация ажил-чорудулгазын деткир республиканың инфраструктурасын сайзырадыры болгаш тургузары.

Инновация биче бизнестин грантылар хевирлиг кылдыр сайзырадыры болгаш саң-хөө деткимчезин тургузары.

Программаны акшаландыраар дөстери болгаш хемчээлдери — Программаны боттандыраарына саң-хөө чарыгдалдарының баш удур көрдүнүп турары-биле алырга, 2011-2012 чылдарда Тыва Республиканың республика бюджетинден 8800 муң рубль тургузуп турар,

ооң иштинде:

2011 чылда - 4000 муң рубль;

2012 чылда - 4800 муң рубль.

Манап турары түннелдери — Республикага тускайжыттыг семинарларны, конференцияларны, биче инновациялыг компанияларга инновация технологияларын шынгаздыры-биле айтырыгларның болгаш бүдүрүлгелериниң чорудулгаларына инновация менеджмент системаларының талазы-биле тренингтерни эрттирери.

Тыва Республиканың республика бюджетинден барааннар чедиреринге чагыгларны, ажилдарны күүседиринге, тудуг кылырынга, объектилерни катап тургузарына болгаш капитал септелгелеринге чугула дуза кадарын таарыштырар талазы-биле Тыва Республиканың Чазааның Чаңгыс аай комиссиязының составына өскерилгелер кириериниң дугайында

2011 чылдың январь 26

№ 41 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2008 чылдың март 12-де "Тыва Республиканың республика бюджетинден барааннар чедиреринге чагыгларны, ажилдарны күүседиринге, тудуг кылырынга, объектилерни катап тургузарына болгаш капитал септелгелеринге чугула дуза кадарын таарыштырар талазы-биле Тыва Республиканың Чазааның Чаңгыс аай комиссиязының составын тургузарының дугайында, ооң болгаш ооң составының дугайында" Дүрүмү бадылаарының дугайында" № 123 доктаалы-биле бадылаан Тыва Республиканың республика бюджетинден барааннар чедиреринге чагыгларны, ажилдарны күүседиринге, тудуг кылырынга, объектилерни катап тургузарына болгаш капитал септелгелеринге чугула дуза кадарын таарыштырар талазы-биле Тыва Республиканың Чазааның Чаңгыс аай комиссиязының составын (моон соңгаар — Чаңгыс аай комиссиязы) дараазында өскерилгелерни кириер:

а) Чаңгыс аай комиссиязының составына 3.Э. Салчакты, Ш.В. Дандарны, В.Т. Зыл-оолду, У.А. Ондарны, Л.В. Трусовту дүрер;

б) Чаңгыс аай комиссиязының составын дараазында кижилерни кириер:

О.В. Дугур-Сюрюнюн — Тыва Республиканың чер болгаш өнчү-хөреңги хамаарыларынның сайыды;

Тыва улустун чаңчылчаан культуразының болгаш ус-шевер ажилдарының сайзыралының төвү" объектини төлевилээр ажилдарга өскерилгелер кириериниң дугайында

2011 чылдың февраль 11

№ 83 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның "Тыва улустун чаңчылчаан культуразының болгаш ажилдарының сайзыралының төвү" объектини төлевилээриниң талазы-биле ажилдарны бадылаарының дугайында" 2009 чылдың май 5-те № 199 доктаалы-биле ылааны "Тыва улустун чаңчылчаан культуразының болгаш ус-ажылдарының сайзыралының төвү" объектини төлевилээриниң "Кол негелделер болгаш көргүзүлгелер" графага дараазында өскерилгелерни керер:

а) 2 дугаар турушта Кызыл хоорайның ин кудумчузунда 7 бажында "Чуртчилел музейиниң" оран-савазын эде чыры" деп сөстөрни "Чаа тудуг оран-савазы" деп сөстөр-биле солуур;

б) 6 дугаар турушту дараазында эдилгелер номчуур:

"1. 40,50 x 20,25 хемчээлдерлиг адаккы (ол) кааттыг ийи каат оран-саваны дол-дур хаарыылдаан борбак ыяштан 1 бол-2 дугаар кааттарны өрттен болгаш ириден камгалаан хемчеглерниң комплекси-төлевилээр

Инновация төлевилелдерин тускайжыттыг бугу-делегей болгаш россияжи делгелге-ярмаркаларлыг хемчеглерге, конференцияларга, чыыштарга таныштырары.

Парлалга продукциязын үндүрери (Тыва Республиканың инвестициялыг паспорту, Тыва Республиканың инновациялыг ажилдарының каталогтары болгаш оон-даа өске), а олышкаш янзы-бүрү билдингир инвестиция үндүрүлгелеринге парладыры (чыындыларга, журналдарга, солуннарда болгаш оон-даа өске) болгаш инвестициялыг порталдарга республиканың экономиказын модернизастаарына акша-хөреңги кириер сорулга-биле республиканың инвестициялыг сонуургалын бедирерин.

Патентилгидекейни бедидери.

Коммерциализация кезээнде ийден эвээш эвес инновация төлевилелдеринге, эртем ажилдарына күрүне деткимчези.

Биче инновация компанияларын болгаш немелде ажилчын олуттарны тургузары.

Программаның боттандырылгасы дээш хыналда - Программаның күүселдези дээш хыналданы Тыва Республиканың Экономика яамызына дагзыр.

Чурттаар байдалын экижидери негеттинип турар хамаатыларның чамдык категорияларының, ооң иштинде хоочуннар, инвалидтер болгаш инвалид уругларлыг өг-бүлелерниң санындан чурттаар оран-сава садып (тудуп) алырының бээр субсидияларны бээриниң Чурумунга өскерилгелер кириериниң дугайында

2011 чылдың февраль 11

№ 84 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2006 чылдың май 16 № 621 доктаалы-биле бадылаан Чурттаар байдалын экижидери негеттинип турар хамаатыларның чамдык категорияларының, ооң иштинде хоочуннар, инвалидтер болгаш инвалид уругларлыг өг-бүлелерниң санындан чурттаар оран-сава садып (тудуп) алырының бээр субсидияларны бээриниң Чурумунга дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 3 пунктуда:

иштиги 3 пунктуда "хоочуннар" деп сөстүн соонга "болгаш инвалидтер" деп сөстөрни немээр;

7.1. пунктуга "2005 чылдың январь 1-ге чедир учетка туруп алганнар" деп сөстөрни не-

мээр;

2) 4 пунктуда "Тыва Республиканың девискээринде" деп сөстөрни ал каалтар;

3) 14 дугаар пунктуда "иштиги 3 пункт" деп сөстөрни соонга "7.1." деп санны немээр.

4) 17 пунктунун беш дугаар абзазын дараазында эдилге-биле номчуур:

5) "техниктиг инвентаризация органының, күрүне бүрүткели, кадастр болгаш картография адырында девискээр органының хамаатының (ооң өөнүн ээзиниң болгаш өг-бүлө кижигүннери деп айтып каан өске-даа кижилерниң) хуузуна чурттаар бажыңы чок дугайында справкалар";

2. Бо доктаалды "Шын" болгаш "Тувинская правда" солуннарда парладыр.

Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы С.ТЕН.

Тыва Республиканың девискээринде ыяап-ла медицина камгаладылганының системазында медицина ачы-дузазының тарифтеринге чөпшээржилге талазы-биле комиссияның составына өскерилгелер кириериниң дугайында

2009 чылдың май 22

№ 235 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

Тыва Республиканың Чазааның 2007 чылдың май 29-та "Тыва Республиканың девискээринде ыяап-ла медицина камгаладылганының системазында медицина ачы-дузазының тарифтеринге чөпшээржилге талазы-

биле комиссияның составын бадылаарының дугайында" № 630 доктаалы-биле бадылаан комиссияның составына капсырылгага дүүштүр чаа редакция-биле өскерилгелерни кириер.

Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы Ш. ИРГИТ

Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың май 22-де № 235 доктаалы-биле бадылаан

Тыва Республиканың девискээринде ыяап-ла медицина камгаладылганының системазында медицина ачы-дузазының тарифтеринге чөпшээржилге талазы-биле комиссияның составы

А.П. Дамба-Хуурак — Тыва Республиканың Чазааның Даргазының оралакчызы;

Т.И. Полежаев — Тыва Республиканың Ыяап-ла медицина камгаладылганының фондунун күүсекчи директорунун хүлээлгезин күүседип турар;

А.К. Артына — Тыва Республиканың экономика сайыдының бирги оралакчызы;

Л.О. Бавуу-Сюрюн — "Капитал" медицина камгаладылганы "ХАН-ның Кызыл хоорайда салбырының күүсекчи директору (чөпшээржени-биле);

О.В. Доржу — Тыва Республиканың саң-хөө сайыдының оралакчызы;

Е.В. Каратаева — Тыва Республиканың Тарифтер талазы-биле албанының удуртукчузу;

А.Д. Маркова — республиканың медицина ажилдакчыларының профвизилдер комитетиниң даргазы (чөпшээржени-биле);

Б.Д. Монгуш — Республиканың № 1 эмнелгезиниң кол эмчизиниң оралакчызы;

А.Д. Ооржак — Тыва Республиканың кадык камгалал сайыды;

С.Д. Оюн — Тыва Республиканың Улуг Хуралының Хоойлужудулга палатазының депутаты (чөпшээржени-биле);

Р.О. Сандан-оол — Тыва Республиканың кадык камгалал сайыдының бирги оралакчызы;

Г.Ф. Черепанова — Тыва Республиканың Ыяап-ла медицина камгаладылганының килдис начальнигиниң оралакчызы.

Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың февраль 28-те № 58 доктаалына өскерилгелер кириериниң дугайында

2010 чылдың июль 14

№ 300 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

1. Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың февраль 28-те "Биче сайгарлыкчы чорукту сайзырадып, хуузуна бизнесте тургузуп алыр күзелдиг кижилерге Тыва Республиканың Чазааның Даргазының грантыларынның дугайында" № 28 доктаалына дараазында өскерилгелерни кириер:

1) 1 пунктуда "беш" деп сөстү "чеди" деп сөс-биле солуур, "чылда 1125 муң рубль болур" деп сөстү "Тыва Республикага 2009-2010 чылдарда биче болгаш ортумак сайгарлыкчы чорукту сайзырадып хөгжүдеринге күрүне деткимчези" республиканың тускай сорулгалыг программазын боттандыраарына көрдүгүн республика бюджетиниң күсели-биле боттандыраар" деп сөстөр-биле солуур;

2) Тыва Республиканың Чазааның Даргазының грантыларын тыпсырының дугайында Дүрүмде:

4 пунктуну дараазында уткалыг абзац-

биле немээр:

"өөредилге адырында ачы-дуза;

—медицина адырында ачы-дуза";

9 пунктуда "Тыва Республиканың Сайгарлыкчы чорук болгаш туризм талазы-биле агентилел" деп сөстөрни "Тыва Республиканың Сайгарлыкчы чорукту хөгжүдериниң талазы-биле агентилел" деп сөстөр-биле солуур;

21 пунктуда "Тыва Республиканың Сайгарлыкчы чорук болгаш туризм талазы-биле агентилел" деп сөстөрни "Агентилел" деп сөс-биле солуур;

Капсырылгада "Тыва Республиканың Сайгарлыкчы чорук болгаш туризм талазы-биле агентилел" деп сөстөрни "Тыва Республиканың Сайгарлыкчы чорукту хөгжүдериниң талазы-биле агентилел" деп сөстөр-биле солуур.

2. Бо доктаалды "Тувинская правда" болгаш "Шын" солуннарда парлаар.

Тыва Республиканың Чазааның Даргазының бирги оралакчызы С.ТЕН.

Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың июнь 30-де № 322 доктаалына өскерилгелер кириериниң дугайында

2010 чылдың июль 31

№ 322 Кызыл хоорай

Тыва Республиканың Чазааның доктаадыры болза:

Тыва Республиканың Чазааның 2009 чылдың июнь 30-де "Тыва Республиканың девискээринде арга-арыг үнүштерин садып алырынга болгаш садарына керээ езугаар төлевирни хамаатыларның чамдык категориязына тургузарының дугайында" № 322 доктаалының 1 пунктуну дараазында өске-

рилгени кириер: "арга-арыгның даялдыг ыяштарына ставка" деп сөстөрни "арга-арыг курлавырларының бир хемчээли дээш төлевирниң ставказы" деп сөстөр-биле солуур.

2. Бо доктаалды "Тувинская правда" болгаш "Шын" солуннарда парлаар.

Тыва Республиканың Чазааның Даргазы Ш.КАРА-ООЛ.

Арга-арыгның чөмгө хереклээр курлавырларын белеткээр болгаш эм үнүштерни чыыр сорулга-биле, дыштанылга ажил-чорудулгазын боттандыраары-биле арга-арыг участогун арендааарының керээзин чарар эргени садар талазы-биле 2011 чылдың февраль 21-де №1-ар/2011 аукционнун түннелдеринин дугайында ОТЧЕТ

1. Арга-арыгның участоктарын арендааарының керээзлерин чарар эргени садар азы арга-арыгның өзүмнерин садып алырының болгаш садарының керээзлерин чарарының эргелерин садар талазы-биле Тыва Республиканың Арга-арыг ажил-агый талазы-биле күрүнө комитетинин 2009 чылдың декабрь 16-да №134 дужаалында бадыйлаттынган Чурумунга, 2010 чылдың ноябрь 19-та Тыва Республиканың Арга-арыг талазы-биле күрүнө комитетинин «Арга-арыг участоктарын арендааарының эргезин садар талазы-биле арга-арыг аукционун эрттиреринин дугайында» №360 дужаалында үндезилээш, 2011 чылдың февраль 21-де арга-арыгның чөмгө хереклээр курлавырларын белеткээр болгаш эм үнүштерни чыыр, ыяш белеткелерин чорудар сорулга-биле, дыштанылга ажил-чорудулгазын боттандыраары-биле арга-арыг участогун

арендалаарының керээзин чарар эргени садарының талазы-биле аукционну (моон сонгаар—аукцион дээр) эрттирген.

2. Аукцион 2011 чылдың февраль 21-де 14.00 шакта (тус черниң шагы-биле) эгелзэн болгаш 14.10 шакта доозулган.

3. Аукцион хуралын эрттирп турда аукционнун организакчызы (Тыва Республиканың Арга-арыг талазы-биле күрүнө комитети) аудиобиждилгени кылып турган.

4. 2011 чылдың февраль 18-те №1-ар/2011 аукционга киржиринин чагыгларын хүлээп алганының протоколунга үндезилээш, аукцион комиссиязы арга-арыг участогун арендааарының керээзин чарар эргени садар талазы-биле:

— №1, №2 аукцион единицаларының талазы-биле аукционну болбаан деп санаан.

А/ч №	Арга-арыг участогунун кадастр дугаары, арга-арыг реестринде күрүнө учедунун номери	Турар чери		Кварталдың тускайлаан шөлдүн №	Шөлү (га)	Ажылгалдың чөпшээрзэн хевир	Аукционга кирген чүүлдүн эге өртз (чылда аренда төлөвиринин эге хөмчээли) рубль-биле	Долааның түнү (рубль-биле)
		Лесничество	Лесничествонун участогу					
1.	89-2010-17	Тожу	Тоора-Хем	257, 279, 280, 281	4666	Арга-арыгның чөмгө хереклээр курлавырларын белеткээр болгаш эм үнүштерни чыыры 49 чыл	2587,47	2587,47
2.	90-2010-17	Туран	Туран	198/27	2.0	Дыштанылга, туризм күш-культура-кадыкшыдылга болгаш спорт ажил-чорудулгазын организастаары-биле 49 чыл	3017,1	3017,1

чагыглар хүлээп алырының протоколун езугаар 2011 чылдың февраль 21-де №1-ар/2011 аукционга киржири-биле арга-арыгның чөмгө курлавырларын белеткээр болгаш эм үнүштерни чыыры-биле №1 аукцион единицасынга ыяш белеткээр «ТТ» фирма кызыгаарлаттынган харысалгалыг эштежилгеден, директору Анатолий Анатольевич Сапожников, дыштанылга ажил-чорудулгазын боттандыраары-биле «Тайга» кызыгаарлаттынган харысалгалыг эштежилгеден, директору Владимир Александрович Фалалеевтен бир-бир чагыг кирген. Аукционнун кара чыгыс киржикчизинге арга-арыг участогун арендааарының керээзин 10 ажил хүнүнден эрттирбейн, аукцион единицасының эге өртз-биле (аренда төлөви-

ринин эге хөмчээли-биле) чарарын сүмелзэн.

— №3 аукцион единицасының талазы-биле аукционну болбаан деп санаан, чүге дээрже чагыглар хүлээп алырының хуусаазы доозулганда 2011 чылдың февраль 18-те №1-ар/2011 ч. аукционга киржиринин чагыгларын хүлээп алырының протоколун езугаар №3 аукцион единицасының талазы-биле «Гаруда» садыг бажыны ажык акционерлиг ниитилелден, чингине директору организация эргелекчизи Сергей Сергеевич Сарыглар болгаш «Тураннун тускайжыттынган арга-арыг ажил-агыйы албан чери» автономнуг албан черинден, удуртукчузу Андрей Владимирович Бородинден ийи чагыг хүлээп алдыган.

А/ч №	Арга-арыг участогунун кадастр дугаары, арга-арыг реестринде күрүнө учедунун номери	Турар чери		Кварталдың тускайлаан шөлдүн №	Шөлү (га)	Ажылгалдың чөпшээрзэн хевир	Аукционга кирген чүүлдүн эге өртз (чылда аренда төлөвиринин эге хөмчээли) рубль-биле	Долааның түнү (рубль-биле)
		Лесничество	Лесничествонун участогу					
3.	91-2010-17	Туран	Туран	227, 228, 229, 245, 246, 247, 248, 256, 257, 258	10929/7600	Ыяш белеткели 10 чыл	372675,19	372675,19

Ыяш белеткээр-биле №3 аукцион единицасының талазы-биле аас-биле садылгажышкынны аукционнун киржикчилери—«Гаруда» садыг бажыны ажык акционерлиг ниитилелин чингине директору, организация эргелекчизи Сергей Сергеевич Сарыглар болгаш «Тураннун тускайжыттынган арга-арыг ажил-агыйы албан чери» автономнуг албан черинин удуртукчузу Андрей Владимирович Бородиннин аразынга эрттирер деп шийтпирни аукцион комиссиязы хүлээп алган.

Аукционга киржири-биле келген аукцион киржикчилери чер участогун арендааарының керээзин чарар эргени садар талазы-биле аукционнун дүрүмнери-биле танышканнар.

Садылгажырын күззэн аукцион киржикчилеринден №3 аукцион единицасының талазы-биле оларның долаа түнүн төлээнинин дугайында бадыйтап турар документтерин алган. Төлеттинген долаа дугайында медээни 2011 чылдың февраль 18-те аукционга киржиринин долаазын хүлээп алырының протоколунда айткан.

5. Аукционга садар чүүлдүн эге өртзэн бедидеринин «аукционнун базамының» аргазы-биле аукционну эрттирген.

6. Садылгажышкынның түннели: «Гаруда» садыг бажыны ажык акционерлиг ниитилелин чингине директору, организация эргелекчизи Сергей Сергеевич Сарыглар аукционнун 4 базамында өртекти үш катап 452989,02 рубль деп чарлаан соонда, аукционнун тиелекчизи деп санаткан. Аукционнун тиелекчизинге арга-арыг участогун арендааарының керээзин он ажил хүнүнүн дургузунда аукцион единицасының сөөлгү өртз-биле 452989,02 рубль түнге чарарын саналдаан.

7. №1, №2, №3 аукцион единицаларының талазы-биле садылгажышкын үндүрген арга-арыг участоктарын арендааарының керээзин 1997 чылдың июль 21-де «Шимчевес өңүч-хөреңгинин болгаш ону сайгарар эргелерин күрүнө бүрүткелинин дугайында» №122-ФЗ езугаар чарган болгаш арга-арыг-биле ажилдаар төлөвилелин күрүнө экспертизанын чогулмалыг деп санаан түннелин аукционнун организакчызынга кирген соонда аукцион киржикчилери арга-арыг участогун айтканы сорулгаларында (чөм курлавырларын белеткээринге, эм үнүштерни чыырында, дыштанылга ажил-чорудулгазын боттандыраарында, ыяш белеткелинге) дүүштүр боттандырып болур.

КАРАНТИННИ ЧАРЛААН

Чыккылама соок кышкы хүннер аткаарлап, час шим чылыг хүннер-биле кады республикага грипп болгаш респираторлуг вирустуг аарыглар непереп эгелзэн.

Республиканың эмнелге-профилактика черлеринин сан-чурагайлары езугаар чүгге сөөлгү неделя дургузунда (февраль 14-тен 20-ге чедир) эмнелге черлеринче 2991 кижжи эмчи дузазы дилеп келген болуп турар. Бо сан-түн оон мурнундагы неделянынга деңнээрже, 68,8 хуу көвүдзэн. Барык 3 муң хире кижинин көвей кезин азы 2363 кижжи 14 хар чедир назылыг бичии уруглар. Чидиг респираторлуг вирустарын уружу-биле 892 2 хар чедир назылыг чаштар, 3-тен 6 хар чедир назылыг 673 уруглар болгаш 798 школа назылыг уруглар аарый берип, эмчиге келген. Девискээр аайы-биле көөр болза, эң-не хөй аараан таварылгалар Кызыл хоорайда (1373 кижжи), Барыын-Хемчик (326), Таңды (234), Кызыл (302) кожууннарда бүрүткеттинген.

Аарый берген кижилерин аразындан 11,2 хуузу азы 335 кижини эмнелгеге чыда эмнедир-биле хүлээп алган, оларның хөй кезин база 14 хар четпээн назылыг бичии уруглар.

Грипп болгаш чидиг респираторлуг вирустуг аарыгларның республикада калбаа-биле непереп эгелзэнин барымдаалааш, ылаңгыя бичии уругларның хөйү-биле аарып эгелзэнин чугулалар көргөш, аарыгның онза непереп эгелзэни сес кожуунга: Барыын-Хемчик, Таңды, Кызыл, Бай-Тайга, Мөңгүн-Тайга, Чөөн-Хемчик, Тес-Хем, Би-Хем болгаш Кызыл хоорайга 10 хонук хуусаалыг карантинни чарлаан. Бо хонуктарда ук девискээрлеринин школаларында кичээлдер болбас, культура-массалыг, спортчу хөмчеглер организаставас, аарыгны болдурбазынче угланган хөмчеглер боттандырынар ужурулуг.

Аарыгның бир дугаар им-демдектери көстүп келирге-ле, аарыг кижжи орунга чыдар болгаш эмчини

бажынынче кыйгытып алыр эки. Ол аразында хөй суксуу — лимоннуг, ары чигир, каан, малиналыг изиг шай, минералдыг суглар... хөйү-биле чергелештир поливитамин ижил эгелзээр болза эки, С витаминни. Чөмгө хөйү-биле чимистерни ажылгаар, чеснокку чиир. Эмчинин сүманавайн, антибиотиктер болбас, чүге дизе, антибиотиктер грипптин вирузунга удур деп пес. Аарый берген үеде аймаан шуут ижил болбас, грипп вирузу-биле «эвиледе» алгаш, мээже хан агыш болдурдуптар айыылдыг.

Аарый берген кижини азынн кижигүннеринден аңгы чугула — аңгы өрээлге чыг каар ийикпе, азы көжеге-маа-биле орунун үзүктөп, а каап болур. Өске кадык хө маска кедип алыр ужурулуг, кижжи чыдар өрээлди ары байдалга тудар, агаарладыг

Кижжи грипп болгаш чидиг респираторлуг вирустуг аарыгдалгаланыры-биле иммунитет бе хөмчеглерни алыр: хүн чу сагыыр, дадыгар, чөмни хө витаминнери хөй кылдыр күш-культураны утпас, хол удаа-дараа саваннанын чуур... Оон аңгыда «Арби», «Оксалиновая мазь», «Редидин», «Интерферон», «Дибазол» дээр чергелиг эмнерни аар баш бурунгаар камгаланыр аарый бергеш эмненир аажылга болур.

А аарыг онза неперей бо ышкаш үеде, аргалыг хөй улус чыылган черлерин шегледир, аргажок баар ганда, маска кедип алыр.

Надежда

КУШ ЧОК ДЕП САНААР

Кызыл кожуунда Александр Сымчан-оолович СЕДЕННИН ажил-агыйының таңмазының болгаш Россельхозбанкның атывыска чегинин чикенин барымдаалааш, ону күш чок деп санаан.

«ШЫН» СОЛУННУ ДАМЧЫШТЫР

Бистин ынак ававыс, 5 уругнун эргим авазы, уйнуктарының эне-кырган-авазы, «Чыраа-Бажы» садиктин башкызы Клара Очур-оол МОНГУШУ сөөлгү орукче үдежи, моральдыг, материалдыг деткимчени көргүзүп, качыгдалывысты үлешкен Чөөн-Хемчик кожуу чагырга даргазы Анатолий Начын-оолович Түлүшке, Республиканың Дээди судунун коллективинге, Чыраа-Бажы школаның башкыларында, ясли-садиктеринин ававыс-биле кады ажилдап чыда башкыларында, Акт-Довурактан кудаларывыс Хомушкулларын, Көк-төрзөннеринге, Ак-Довурактан кудаларывыс Хомушкулларын, Көк-оолдарның, Доржуларның өг-бүлелеринге, Чыраа-Бажы кудаларывыс Монгуштарның өг-бүлелеринге, Чыраа-Бажы Никитаевна Кара-Салга база клубтун ажилдакчыларында, эш-өөрүм чаңгысклассчыларывыска, төрелдеривиске, Чыраа-Бажының ававыстың кады төрзэн думазы улуг даайывыс Эрес-оол Очур-оол күүйүвүс Тамара Чылбак-Хунаевна Монгуштарга, кудавыс Хертекович Кызыл-оолга база Валентин Ховалыговичке четтиривисти илередип, черге чедир мөгөйп тур бис.

Өөнүн ишти, оолдары, кенээтти уруглары, күдээлери, уйнуктары.

ШЫН

Индекс 667000.
Кызыл хоорай,
Красноармейская, 100.

ТУРГУЗУКЧУЗУ: Тыва Республиканың Чазза.
Кол редактор С.С.МОНГУШ

РЕДАКЦИЈАНЫҢ ТЕЛЕФОННАРЫ: Кол редактор—2-01-35, редакторнун оралакчызы — 2-19-87, тел. факс (394-22) 2-17-94, бухгалтерия — 2-17-91. e-mail: shyntuva@mail.ru; shyntuva@yandex.ru
КИЛДИСТЕР: ниитилел-политиктиг килдис—2-18-10, культура, өөрөдиге — 2-03-88, чагаа — 2-17-09, көдээ ажил-агый — 2-17-09 очулга — 2-03-87, үлөтүр — 2-40-77.
Солун келбейн барганда, 3-14-94 телефонче долгаар. Неделяда үш катап үнер. Хөмчээли парлаан 2 ама.
Тираж 8800. Чагыт 20. Номерни парлалгаже дужааганы: график езугаар — 21.00, херек кырында — 20.00.

АГАР САНЫВЫС: № 40703810900000010000 ОАО НКО "Тувакредит" Кызыл ИНН—1701008465; корр сч 30101810700000000740 БИ 049304740.

Россия Федерациязының Парлалга, телерадио-дамчыдылга болгаш массалыг коммуникациялар херектеринин талазы-биле яамызынын Ортал Сибирде регионнар аразының девискээр эргелели «Шын» солунну 20 чылдың май 14-те эде бүрүткзэн.

Херечилелдин дугаары — ПИ № 16-0510. Индекс 11530, 31730.

«Тываполиграф» ААН-ге парлаан. (Кызыл, Щетинкин-Кравченко, 1). Солунда парлаттынган материалдарның авторларының бодалдары редакцияның туружу-биле дүүшпейн барып болур. Айыттынган саннары болгаш өске-даа фактылары, дыңнадылары дээш авторлар боттары харыылаар.